

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Gryfinie

RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ W ZESPOLE SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH NR 2 W GRYFINIE W ROKU SZKOLNYM 2014/2015

WYMAGANIE 5 – **Respektowane są normy społeczne** (ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ Z DNIA 10 MAJA 2013 R. ZMIENIAJĄCE ROZPORZĄDZENIE W SPRAWIE NADZORU PEDAGOGICZNEGO, PARAGRAF 19 UST. 2: EWALUACJĘ WEWNĘTRZNĄ PRZEPROWADZA SIĘ W ODNIESIENIU DO ZAGADNIĘŃ UZNANYCH W SZKOLE LUB PLACÓWCE ZA ISTOTNE W JEJ DZIAŁALNOŚCI).

Opracował zespół ds. ewaluacji wewnętrznej:

Marzena Burdzy
Agnieszka Baczyńska
Agnieszka Ciszewska
Teresa Sadowska
Katarzyna Stempińska

Spis treści:

1. Przedmiot ewaluacji
2. Cel ewaluacji
3. Zagadnienia kluczowe
4. Kryteria ewaluacji
5. Opis metod badawczych
6. Opis grupy badawczej
7. Analiza zebranego materiału
8. Odpowiedzi na pytania kluczowe
9. Wnioski
10. Załączniki (kwestionariusze ankiet itp.)

UWAGA:

Ewaluacja nie jest oceną! Prowadzący ewaluację zbiera, grupuje, analizuje informacje. Nie do ewaluatorów należy ocenianie. Ewaluatorzy opisują. Opracowany przez nich materiał może być jednak podstawą do przeprowadzenia ewentualnych, pożądaných zmian w szkole.

1. PRZEDMIOT EWALUACJI

Wymaganie 5: Respektowane są normy społeczne (Uzyskanie informacji, czy działania szkoły zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. Wskazanie ewentualnych barier lub czynników podnoszących poziom bezpieczeństwa.)

Interpretacja wymagania jw. wg „Przewodnika po wymaganiach” (publikacja MEN i ORE): W wymaganiach mieści się budowanie społeczeństwa demokratycznego, traktowanie szkoły jako małej społeczności, kształtowanie postaw szacunku i zrozumienia wobec innego, organizowanie debat i dyskusji oraz otwarcie przestrzeni szkolnej na inicjatywy i działania uczniowskie. Przestrzeń szkolna ma być przestrzenią bezpieczeństwa i akceptacji.

2. CEL EWALUACJI

Zebranie informacji, czy i w jakim stopniu w szkole są respektowane są normy społeczne oraz jaka jest skala i typ zagrożeń występujących na terenie szkoły.

3. ZAGADNIENIA KLUCZOWE

1. Czy uczniowie czują się w szkole bezpiecznie?
2. Którzy uczniowie nie czują się w szkole bezpiecznie, czują się zagrożeni (ich charakterystyka społeczna: wiek, płeć, status materialny, typ szkoły)?
3. Z jakiego rodzaju agresją (słowna, cielesna) uczniowie jw. się spotykają i co (kto?) jest jej źródłem?

4. Czy nauczyciele i personel szkoły czują się w szkole bezpiecznie? Jaka jest charakterystyka społeczna osób (wiek, płeć, staż pracy w szkole), które mają poczucie zagrożenia?
5. Z jakiego rodzaju agresją (słowna, cielesna) pracownicy szkoły jw. się spotykają i co (kto?) jest jej źródłem?
6. Jak uczniowie współpracują ze sobą w realizacji różnych przedsięwzięć? Czy są one wynikiem działań samorządu uczniowskiego?
7. Jakie są zasady postępowania i współżycia w szkole? Czy są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły i rodziców?
8. Czy uczniowie wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje? Jak te oczekiwania są im komunikowane?
9. Jakie działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań podejmuje się w szkole? Czy podejmuje się je i analizuje wspólnie z uczniami i rodzicami?
10. W jaki sposób ocenia się skuteczność działań wychowawczych, a w razie potrzeby je modyfikuje?
11. Jaki wpływ na zapewnienie bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego uczniów mają pracownicy niepedagogiczni szkoły?
12. Jak na bezpieczeństwo jw. wpływa współpraca pedagogów szkolnych i nauczycieli – przedmiotowców?
13. Jakie trudności występują w związku z koniecznością zapewnienia uczniom bezpieczeństwa jw.?
14. W jaki sposób monitorowane jest bezpieczeństwo jw.?
15. W jaki sposób baza materialna szkoły (np. monitoring) wpływa na bezpieczeństwo jw.?
16. Jakie są bariery odnośnie poprawy bezpieczeństwa jw.?
17. Jak swoje bezpieczeństwo w szkole oceniają uczniowie niepełnosprawni lub mający problemy zdrowotne?

4. KRYTERIA EWALUACJI

KRYTERIA EWALUACJI	WSKAŹNIKI EWALUACJI
Skuteczność	– poziom komunikacji, stosowania i zrozumienia obowiązujących norm społecznych jest wystarczający;

	– działania wychowawcze prowadzą do zmniejszania zagrożeń i wzmacniania zachowań respektujących normy społeczne
Użyteczność	– możliwość wykorzystania danych z raportu w ewaluacji szkolnych planów wychowawczych i profilaktycznych; – podniesienie jakości pracy wychowawczej przez wskazanie mocnych i słabych stron działalności wychowawczej szkoły

5. DOBÓR METOD

Nie wykorzystano wszystkich zaproponowanych w projekcie ewaluacji metod. Wykorzystano ankiety i kwestionariusze (wszystkie dołączono do raportu):

- 1) Analiza dokumentów.
- 2) Ankieta dla nauczycieli.
- 3) Ankieta dla rodziców.
- 4) Ankieta dla uczniów.
- 5) Ankieta dla dyrektora szkoły.
- 6) Ankieta dla pracowników niepedagogicznych szkoły (personel szkoły).
- 7) Ankieta dla opiekuna i przewodniczącego SU.

6. DOBÓR PRÓBY BADAWCZEJ

Prace nad zbieraniem danych przydatnych do przeprowadzenia ewaluacji wewnętrznej w zakresie wymagania 5. obejmą: panią dyrektor szkoły, wszystkich nauczycieli i pedagogów (do 50 osób, badanie przeprowadzane jest na próbie pełnej, czyli biorą w nim udział wszyscy obecni w trakcie badania nauczyciele), pracowników niepedagogicznych szkoły (panie z portierni szczególnie), rodziców uczniów klas pierwszych i drugich (po dziesięć osób z każdej klasy – razem około 140 osób), uczniów klas pierwszych i drugich (po 10 osób z każdej klasy, próba dobierana losowo, np. ankietę wypełniają uczniowie o nieparzystych numerach w dzienniku), opiekuna i przewodniczącego SU.

7. ANALIZA ZEBRANEGO MATERIAŁU

Uwaga:

Materiały zbierano w lutym 2015 roku (wszystkie informacje dotyczą więc życia szkoły w okresie od września 2014 do lutego 2015), a opracowywano je w marcu 2015. Ostateczny kształt raport przybrał w kwietniu 2015 roku.

1. ANALIZA DOKUMENTÓW

- I. Obserwacja dokumentów Samorządu Uczniowskiego – dane zebrała i opracowała pani Teresa Sadowska.

Obserwacji poddano: Regulamin SU, Plan pracy SU, Sprawozdanie z działalności SU, wybory. Analizy dokumentów dokonano wg arkusza obserwacji dokumentów (w załączeniu).

Wspomniane dokumenty zawierają zapisy dotyczące realizacji wymagania 5. Są to np. zapisy w regulaminie: "przedstawianie Dyrekcji, RP, RR wniosków opinii, potrzeb uczniów we wszystkich sprawach szkoły", „Do kompetencji Zarządu SU należy (...) c. identyfikacja potrzeb uczniów i odpowiadanie na potrzeby(...) d. przedstawianie dyrekcji, RP, RR wniosków, sugestii, opinii członków SU”.

Brak zapisów dotyczących promowania przez SU wiedzy na temat obowiązków ucznia, zasad bezpieczeństwa, respektowania norm społecznych, organizowania debat itp.

- II. Obserwacja planów wychowawczych, programu wychowawczego i programu profilaktyki – dane zebrała i opracowała pani Agnieszka Ciszewska.

Plany wychowawcze	Program wychowawczy	Program profilaktyki
<ul style="list-style-type: none"> • Czy w dokumentach są zapisy określające działania szkoły zmierzające do zapewnienia uczniom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego? 		
-tematyka lekcji związana z przypomnieniem poszczególnych regulaminów regulujących życie szkoły (m. In. z regulaminem BHP,	-bezpieczeństwo psychiczne, np. organizacja dni adaptacyjnych, diagnoza środowiska wychowawczego uczniów – bezpieczeństwo	- zapoznanie z regulaminami, - aktywne pełnienie dyżurów podczas przerw, - ankiety dotyczące

- przeprowadzanie ankiet dotyczących bezpieczeństwa w szkole	fizyczne, - zapoznanie z regulaminami obowiązującymi w szkole	bezpieczeństwa w szkole
<p>• Czy w jw. są zapisy dotyczące przeciwdziałaniu agresji słownej i fizycznej?</p>		
Tematyka godzin wychowawczych związana z przeciwdziałaniem agresji - "Agresja jak z nią walczyć", wandalizmowi - "Wandalizm i jego skutki" oraz przemocy - "Czy reagujemy na zło i cierpienia", "Uczenie dostrzegania przemocy w środowisku rówieśniczym".	Zapisy dotyczące uświadamiania uczniów w zakresie odpowiedzialności prawnej nieletnich	Zapisy dotyczące m. in. uświadamiania, że wszystkie zjawiska przemocy są naruszeniem dóbr i praw człowieka, zapoznania z odpowiednimi aktami prawnymi, diagnozy źródeł i przejawów agresji, uczenia młodzieży polubownego załatwiania spraw, reagowania na takie zjawiska jak fala czy bicie słabszych
<p>Czy są zapisy dotyczące współdziałania nauczycieli i SU, rodziców i pracowników szkoły, nauczycieli i uczniów, zmierzające do poprawnego budowania podstaw dialogu społecznego?</p>		
Tematyka zajęć związana ze współpracą: - "Współpraca z rodzicami oraz pracodawcą", - "Dobre relacje nauczyciel - uczeń - rodzic", - ankiety skierowane do uczniów dotyczące oczekiwań względem szkoły.	Tak, m. in. są to zapisy dotyczące współpracy przy opiniowaniu dokumentów, konsultacji dla uczniów i rodziców, organizacji imprez szkolnych i klasowych, podejmowania akcji charytatywnych, obrony interesów uczniowskich (SU).	Wyrabianie umiejętności dobrego kontaktu na linii nauczyciel uczeń i odwrotnie.
<p>Czy są zapisy określające sposoby budowania systemu wewnątrzszkolnych norm społecznych? Kto je tworzy? Jak wszyscy zainteresowani są o nich powiadamiani?</p>		
Dni adaptacyjne - tworzenie kontraktów między nauczycielem wychowawcą a uczniami.	Konsultacje między różnymi społecznościami szkoły (nauczyciele, uczniowie, rodzice, SU), które kończą się	- ustalenie norm i sankcji - pogadanki, apele; - stworzenie kodeksu zachowań

	wydaniem opinii na temat wybranych dokumentów.	
Jakie są zapisy dotyczące uczniów niepełnosprawnych lub z różnymi problemami zdrowotnymi?		
Tematyka zajęć związana z tolerancją szeroko rozumianą, niepełnosprawnością oraz profilaktyką uzależnień.	Problemy zdrowotne – profilaktyka uzależnień, uwrażliwienie na potrzeby własnego środowiska.	Profilaktyka uzależnień.
Jakie są zapisy dotyczące samorządnych działań uczniów?		
– projekt "Klasa gospodarzem miesiąca"	SU: organizacja imprez szkolnych i pozaszkolnych, podejmowanie akcji charytatywnych.	-----

III. Obserwacja Statutu Zespołu Szkół Ponagimnazjalnych nr 2 w Gryfinie wraz z załącznikiem do Statutu – Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania – obserwację przeprowadziła i zebrała dane pani Agnieszka Baczyńska.

1) Czy w dokumentach są zapisy określające działania szkoły zmierzające do zapewnienia uczniom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego?

STATUT: Tak, są takie zapisy, np.:

– § 5.2. W zakresie udzielania uczniom pomocy pedagogicznej i psychologicznej szkoła:

- 1) zapewnia doraźną pomoc psychologiczno–pedagogiczną organizowaną przez pedagoga szkolnego,
- 2) nawiązuje współpracę z poradnią psychologiczno–pedagogiczną,
- 3) powołuje zespół wychowawczy,
- 4) organizuje prelekcje, spotkania z pedagogiem szkolnym, psychologiem, seksuologiem, zajęcia wyrównawcze, zespoły samokształceniowe, obejmuje opieką uczniów zdolnych oraz uczniów mających problemy z nauką, zachowaniem lub kłopoty rodzinne,
- 5) tworzy atmosferę ciepła i zaufania między uczniem a nauczycielem w celu zwiększenia stopnia i obszaru pomocy pedagogicznej i psychologicznej,

– § 6.1. Szkoła spełnia zadania opiekuńcze zgodnie z obowiązującymi przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, a w szczególności:

- 1) odpowiada za bezpieczeństwo ucznia w trakcie zajęć obowiązkowych, nadobowiązkowych i pozalekcyjnych,
- 2) odpowiada za stworzenie właściwych warunków bezpieczeństwa w trakcie organizowanych wycieczek.
3. Szkoła dba o utrzymanie czystości w pomieszczeniach i otoczeniu szkoły, usuwa braki w tym zakresie.

–§ 11.2. Wykonywanie zadań opiekuńczych polega w szczególności na:

- 1) ścisłym respektowaniu obowiązujących w szkole ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny;
- 2) w zakresie bezpieczeństwa w szkole stosuje się przepisy zawarte w ustawie o systemie oświaty, w odpowiednich rozporządzeniach MEN oraz przepisy zawarte w Kodeksie Pracy;
  - a) dbałość o bezpieczeństwo w szkole i odpowiednie reagowanie w przypadkach zakłócających to bezpieczeństwo jest obowiązkiem każdego pracownika szkoły,
  - b) na terenie szkoły mogą przebywać wyłącznie pracownicy szkoły, uczniowie oraz osoby zaproszone przez dyrektora lub innych pracowników szkoły,
  - c) uczniów zespołu obowiązuje zakaz samowolnego opuszczania terenu szkoły w trakcie zajęć szkolnych,
  - d) opiekę nad uczniami podczas zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych w szkole lub poza szkołą sprawują nauczyciele prowadzący te zajęcia,
  - e) podczas przerw śródlekcyjnych nauczyciele są zobowiązani do pełnienia dyżurów, zgodnie z planem dyżurów nauczycielskich ustalonym przez dyrektora szkoły,
  - f) zasady, organizację i harmonogram dyżurów w czasie przerw między lekcjami określa dyrektor szkoły,
  - g) nieobecnego nauczyciela zastępuje na lekcji, na dyżurze międzylekcyjnym inny nauczyciel wyznaczony przez dyrektora szkoły,
  - h) w czasie zajęć praktycznych na terenie szkoły opiekę sprawują instruktorzy zajęć, natomiast w zakładach pracy instruktorzy zawodu, a koordynatorem tych działań z ramienia szkoły jest kierownik szkolenia praktycznego,
  - i) w zakresie ochrony zdrowia podczas zajęć szkolnych uczniowie są objęci opieką pielęgniarki szkolnej; pielęgniarka udziela doraźnej pomocy medycznej, a w sytuacjach szczególnie niebezpiecznych nawiązuje kontakt z pogotowiem.

WSO: brak zapisów odnoszących się do wymagania 5.

- 2) Czy jw. są zapisy dotyczące przeciwdziałania agresji słownej i fizycznej?

STATUT: brak

WSO: § 20. Zapis mówiący o kryteriach oceniania zachowania uczniów.

- 3) Czy są zapisy dotyczące współdziałania (szeroko rozumianego) nauczycieli i Samorządu Uczniowskiego, rodziców i pracowników szkoły, nauczycieli i uczniów, zmierzającego do budowania podstaw dialogu społecznego?

STATUT:

– § 6.4. Szkoła włącza młodzież do współodpowiedzialności za ład i porządek w szkole i w jej otoczeniu przez pracę wychowawców klas i działalność samorządu szkolnego.

– § 12.1. Rodzice i nauczyciele współpracują ze sobą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci.

4.c) rodzice mają obowiązek współpracy z wychowawcą klasy w zakresie osiągania przez dziecko jak najlepszych wyników w nauce, wychowaniu i rozwoju psychofizycznym.

– § 13.5. Wszystkie organy Szkoły są zobowiązane do ścisłej współpracy i przekazywania niezbędnych informacji.

– § 31.1. Rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci:

1) nauczyciel – wychowawca na zebraniu ogółu rodziców informuje dwukrotnie w ciągu roku o zadaniach i zamierzeniach dydaktyczno-wychowawczych, zapoznaje z aktualnym rozporządzeniem MEN dotyczącym oceniania, klasyfikowania i promowania oraz przeprowadzania egzaminów dojrzałości, maturalnego, z przygotowania zawodowego, nauki zawodu i zapoznaje rodziców z wewnątrzszkolnym systemem oceniania uczniów,

2) Szkoła umieszcza wyciągi z aktualnych regulaminów na stronie internetowej szkoły.

3) wychowawca klasy zobowiązany jest do systematycznego informowania rodziców o bieżących zadaniach wychowawczych i sprawach kształcenia na

spotkaniach okresowych i śródsesestralnych, zgodnie z harmonogramem spotkań wynikającym z organizacji roku szkolnego,

4) w przypadku trudności w nauce lub w sprawach wychowawczych, wychowawca zobowiązany jest do kontaktu indywidualnego z rodzicami i odnotowania takich spotkań w dzienniku lekcyjnym, bądź innej dokumentacji dotyczącej kontaktów z rodzicami,

5) na miesiąc przed końcoworocznym (semestralnym) klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej poszczególni nauczyciele i wychowawcy są zobowiązani poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) w formie ustnej lub pisemnej o przewidywanych dla niego niedostatecznych ocenach klasyfikacyjnych, co zostaje potwierdzone podpisem rodziców lub prawnych opiekunów.

WSO: brak zapisów odnoszących się do wymagania 5.

4) Czy są zapisy określające sposoby budowania systemu wewnątrzszkolnych norm społecznych? Kto je tworzy? Jak wszyscy zainteresowani (rodzice, nauczyciele, uczniowie) są informowani o nich?

STATUT:

–§ 6.4. Szkoła włącza młodzież do współodpowiedzialności za ład i porządek w szkole i w jej otoczeniu przez pracę wychowawców klas i działalność samorządu szkolnego.

–§12.5. Dla rodziców (prawnych opiekunów) uczniów rozpoczynających naukę szkoła organizuje wstępne spotkanie w celu zaznajomienia rodziców (prawnych opiekunów) z podstawowymi zadaniami obowiązującymi w szkole, a przede wszystkim:

a) edukacyjno – wychowawczymi zadaniami i wymaganiami szkoły,

b) zadaniami oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.

WSO: brak zapisów odnoszących się do realizacji wymagania 5.

5) Jakie są zapisy dotyczące uczniów niepełnosprawnych lub z różnymi problemami zdrowotnymi?

STATUT:

–§ 6.3. W zakresie opieki nad uczniami niepełnosprawnymi lub nieuleczalnie chorymi zobowiązuje się wychowawcę do ścisłej współpracy z domem ucznia, pielęgniarką szkolną i lekarzem oraz do otoczenia ucznia szczególną opieką indywidualną.

–§ 6. 2. Szkoła może prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami indywidualny tok nauczania.

WSO: brak zapisów odnoszących się do realizacji wymagania 5.

6) Jakie są zapisy dotyczące samorządnych działań uczniów (projekty i inicjatywy uczniowskie)?

STATUT:

–§ 18. 3. Samorząd może przedstawić Radzie Pedagogicznej, Radzie Rodziców oraz dyrektorowi wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły, w szczególności dotyczących realizacji podstawowych praw uczniów,

–§ 35.2. Uczniowie mają prawo do organizowania działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej oraz rekreacyjno-rozrywkowej, zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi, w porozumieniu z dyrektorem szkoły.

WSO: brak zapisów odnoszących się do realizacji wymagania 5.

Uwagi: a) W Statucie brak zapisów dotyczących przeciwdziałania agresji słownej i fizycznej, brak zapisu, że na terenie szkoły nie toleruje się agresji słownej i fizycznej.

b) Zasadne byłoby umieszczenie w kryteriach oceniania zachowania ucznia zapisu dotyczącego agresji słownej w Internecie.

c) Czy nie byłoby wskazane urealnienie zapisów dotyczących reakcji szkoły na godziny nieusprawiedliwione?

IV. Obserwacja Koncepcji pracy Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr w Gryfinie – obserwacje przeprowadziła i dane zebrała Katarzyna Stempińska.

W koncepcji pracy szkoły znajdują się liczne zapisy dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego uczniom:

„Uczniowie są samodzielni w podejmowaniu różnorodnych aktywności na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły:

- a. uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych,
- b. biorą udział w konkursach,
- c. biorą udział w imprezach szkolnych, środowiskowych,
- d. występują z własnymi inicjatywami,
- e. angażują się w pracę Samorządu Uczniowskiego.”

„2) Samorząd Uczniowski i szkoła realizuje działania zainicjowane przez uczniów.

1) Rodzice są partnerami szkoły, Rada Rodziców współdecyduje w sprawach szkoły i uczestniczy w podejmowanych zadaniach

1) Szkoła wspiera uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

1) Nauczyciele zapoznają uczniów z regulaminami pracowni, sali gimnastycznej, obiektów sportowych, boisk, świetlicy, biblioteki, zachowania się podczas przerw.

2) W ww. pomieszczeniach, na boisku, siłowni zewnętrznej znajdują się regulaminy instruujące.

3) Pomieszczenia, do których wstęp uczniów jest zabroniony, są odpowiednio oznakowane.

4) Przeglądy stanu technicznego budynku, obiektów są wykonywane z należytą dokładnością.

5) W szkole prowadzone są systematyczne szkolenia BHP kadry pedagogicznej, pracowników i młodzieży

3) Wychowawcy zapoznają oraz angażują uczniów oraz ich rodziców do realizacji zadań z koncepcji pracy szkoły.

„W szkole są respektowane normy społeczne:

1. Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie. Mogą liczyć na wsparcie nauczycieli.
2. Uczniowie wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje.
3. Uczniowie prezentują właściwe zachowania.
4. Nauczyciele precyzują normy zachowań uczniów, zapoznają uczniów z kryteriami oceniania zachowania.
5. Nauczyciele analizują podejmowane działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań.

6. Nauczyciele oceniają skuteczność podejmowanych działań.
7. Nauczyciele modyfikują oddziaływania wychowawcze w razie potrzeb, uwzględniając inicjatywy uczniów.
8. W szkole obowiązuje całkowity zakaz palenia.
9. W szkole funkcjonuje system monitoringu wizyjnego.”

Wnioski:

Za realizację powyższych zapisów odpowiedzialni są pracownicy szkoły. Brak zapisów włączających uczniów, SU w takie działania, motywujących do wspólnego budowania. Uczniowie jawią się tu jako przedmiot działań, pozbawieni są podmiotowości.

Brak zapisów dotyczących uczniów niepełnosprawnych, chorych na choroby przewlekłe.

- V. Analizie poddane zostały protokoły zespołu wychowawczego z roku szkolnego 2014/2015.

Materiał opracowała pani Marzena Burdzy.

Problemy uczniów, będące podstawą zwołania zespołu, w większości wypadków dotyczyły sytuacji zdrowotnej i ewentualnych problemów szkolnych, będących konsekwencją złego stanu zdrowia uczniów.

Pytania kluczowe:

1. Czy w dokumentach są zapisy określające działania szkoły zmierzające do zapewnienia uczniom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego?

W części protokołów zatytułowanej: „Wnioski i postanowienia” zawarte są informacje, które wskazują na działania szkoły mające na celu udzielenie pomocy uczniom, znajdującym się w trudnej sytuacji zdrowotnej. Jak wynika z zapisów, działania te obejmowały np.: „umożliwienie uczennicy klasyfikacji semestralnej na podstawie dostępnych ocen, stosowanie indywidualnych form pracy z uczennicą w przypadku konieczności nadrobienia zaległości”. Adnotacje w protokołach wskazują również na to, że nauczyciele byli na bieżąco informowani o „konieczności obserwacji uczniów z problemami

zdrowotnymi i udzielania koniecznego wsparcia”. W przypadku ucznia z ADHD w punkcie postanowienia znalazła się również informacja o „konieczności pogłębienia wiedzy na temat dysfunkcji przez niedoinformowanych nauczycieli”.

2. Czy w dokumentach są zapisy dotyczące przeciwdziałania agresji słownej i fizycznej?

Z dołączonego do jednego z protokołów załącznika, będącego kartą informacyjną leczenia szpitalnego, wynikało, iż uczeń może wykazywać tendencje do autoagresji, niemniej chłopiec prawdopodobnie nie wykazywał tego typu zachowań podczas nauki w szkole, a zatem zalecenie w jego wypadku dotyczyło „obserwacji i zgłaszania niepokojących sygnałów”

3. Czy są zapisy dotyczące współdziałania nauczycieli i Samorządu Uczniowskiego, rodziców i pracowników szkoły, nauczycieli i uczniów, zmierzającego do budowania podstaw dialogu społecznego?

Zapisy w protokołach wskazują, że inicjatorami spotkań zespołu w przypadku problemów zdrowotnych byli najczęściej rodzice lub opiekunowie dziecka. Z zapisów wynika również, że rodzice otrzymywali informację zwrotną na temat przebiegu spotkania. Zapisy potwierdzają ścisłą współpracę pomiędzy nauczycielami a pedagogami dotyczącą „wymiany spostrzeżeń, wynikających z obserwacji uczniów”. Jeden z zapisów wskazuje na włączenie do dialogu uczennicy: „Ze względu na bardzo dobrą opinię opiekuna zajęć praktycznych oraz deklarowaną chęć uczennicy do ukończenia szkoły...”

4. Czy są zapisy określające sposoby budowania systemu wewnątrzszkolnych norm społecznych? Kto je tworzy? Jak wszyscy zainteresowani są informowani o nich?

System wewnątrzszkolnych norm społecznych nie jest sformułowany bezpośrednio, lecz wyłania się z dwóch ostatnich części protokołów, postanowień i wniosków. We wszystkich przypadkach uczniowie z problemami „poddawani są ścisłej obserwacji”. W przypadku absencji spowodowanej chorobą mają „wydłużony termin zaliczenia semestru”. W zapisach protokołu nie zawsze znajduje się informacja na temat sposobu

poinformowania rodziców o postanowieniach zespołu. W jednym przypadku znajduje się załącznik do protokołu, który stanowi pisemną informację przeznaczoną do wysłania dla rodziców, o formach pomocy, która objęto uczennicę.

5. Jakie są zapisy dotyczące uczniów niepełnosprawnych lub z różnymi problemami zdrowotnymi?

Zapisy dotyczące problemów zdrowotnych w większości przypadków nie precyzują rodzaju choroby. Zapisy mają formę stwierdzeń ogólnych: „Wychowawca przedstawił zebranym sytuację zdrowotną wychowanka”. W dwóch przypadkach problem zdrowotny zostaje nazwany, do jednego protokołu dołączono kartę informacyjną leczenia szpitalnego. W przypadku ujawnienia nazwy choroby znajduje się dopisek: „nauczyciele poproszeni o dyskrecję w tej kwestii”.

6. Jakie są zapisy dotyczące samorządnych działań uczniów?

Brak tego typu zapisów

7. Czego brakuje w dokumencie?

Braki dotyczą protokołów związanych ze spotkaniami w sprawach problemów wychowawczych, a nie zdrowotnych, co może być wynikiem braku tego typu problemów w szkole w ostatnim roku szkolnym.

W dostępnych dokumentach nie znalazł się zapis dotyczący przeciwdziałania agresji. Wynika to z tego, że żaden z uczniów, którego dotyczyło spotkanie, nie wykazywał zachowań agresywnych.

W protokołach niewiele jest zapisów świadczących o prowadzeniu dialogu nie tylko z rodzicami i opiekunami, ale również zainteresowanymi uczniami.

2. ANALIZA ANKIET

Uwaga:

Wypowiedzi uczniów i nauczycieli przytoczone w oryginalnym kształcie językowym. Nazwiska nauczycieli zastąpiono symbolem X. – raport to nie jest

odpowiednie miejsce dla rozgrywek personalnych między uczniami i nauczycielami.

Ankiety przekazano wychowawcom sześciu klas zawodowych, czterech klas licealnych i czterech klas technikum. W sumie rozdano 140 ankiet dla uczniów, z których 81 % wróciło do zespołu ds. ewaluacji. Rozdano także 140 ankiet dla rodziców – 67 % wróciło jw. Brak jakiegokolwiek informacji zwrotnej od jednej z pierwszych klas szkoły zawodowej i od jednej z pierwszych klas technikum.

- I. Ankieta wypełniona przez panią dyrektor, Joannę Mendrygał – odpowiedzi.

1. Uczniowie i nauczyciele w naszej szkole są bezpieczni.

2. Jak informuje się o zasadach postępowania i współżycia w szkole?

- A. **Pracowników** o zasadach postępowania w szkole informuje się przez m. In. zarządzenia, np. zarządzenie dotyczące kontroli zarządczej. Zawarty tam jest kodeks etyczny pracowników administracji i obsługi. Nauczyciele i pracownicy mają obowiązek zapoznać się z kodeksem i całym zarządzeniem, co potwierdzają podpisem. Ponadto w szkole funkcjonuje zeszyt, w którym ze względów bezpieczeństwa należy wpisywać swoją obecność na terenie szkoły po godzinach pracy (wprowadzono zarządzeniem dyrektora – informacja na Radzie pedagogicznej).

- B. **Uczniów** o obowiązujących w szkole zasadach informują wychowawcy na lekcjach wychowawczych i odnotowują to w dziennikach. Tego tematu dotyczą również apele porządkowe podsumowujące semestr.

- C. **Rodziców** o obowiązujących w szkole zasadach informuje się na pierwszym spotkaniu rodziców z kadrą kierowniczą szkoły i na prowadzonych przez wychowawców zebraniach (wpis w dzienniku).

3. W bieżącym roku szkolnym rozbudowywany jest system monitoringu wizyjnego, wprowadzono obowiązek rejestracji obecności na terenie

szkoły wszystkich osób wchodzących z zewnątrz (informacja przy obu wejściach do szkoły). Corocznie odbywa się także badanie ankietowe uczniów dotyczące ich poczucia bezpieczeństwa w placówce. Odbywają się także spotkania z przedstawicielami Powiatowej Komendy Policji.

4. Konkretny rezultat podjętych działań:

Monitoring umożliwił wyjaśnienie incydentu z jedną uczennicą (ukarana przeniesieniem do innej szkoły), ustalenie, kto jest odpowiedzialny za akty wandalizmu (pokrycie kosztów szkody, prace interwencyjne). Wyjaśniony został także incydent z osobą spoza szkoły (sprawa przekazana policji). Dzięki księdze wejść i wyjść możliwa jest pewna kontrola nad tym, kto i co robi w szkole.

5. Zasady postępowania i współżycia w szkole są uzgadniane z rodzicami i uczniami.

We współpracy z Radą Rodziców wprowadzono do Statutu punkt dotyczący kar, np. karanie mandatem za palenie to propozycja RR. W szkole w uzgodnieniu z rodzicami wprowadzono zakaz używania e-papierosów.

11 marca odbyło się zebranie SU, na którym omawiano sprawę wandalizmu w toaletach. Uczniowie zgłaszali propozycje reakcji na wandalizm, analizowano przyczyny takich zachowań.

SU przeprowadził (z własnej inicjatywy) wśród uczniów ankietę dotyczącą zasad zdrowego żywienia.

6. Jakie trudności występują w związku z koniecznością zapewnienia uczniom i pracownikom bezpieczeństwa?

Trudności związane z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa: zapewnienie sumiennych dyżurów nauczycieli, punktualne rozpoczynanie i kończenie lekcji, zgody na wychodzenie podczas zajęć z sali. Nauczyciele powinni być konsekwentni. Brak jest środków finansowych na rozbudowę systemu monitoringu (teren w kierunku internatu i sam internat).

7. Monitorowanie bezpieczeństwa uczniów i pracowników odbywa się przez:

– kontrolę wejść i wyjść na portierni,

- ograniczony wjazd na teren szkoły (szlaban),
- nadzór nad monitoringiem wizyjnym (bieżący wgląd na portierni, 30-dniowa rejestracja zapisu, dostęp do obrazu ma wicedyrektor),
- kontrolę dyżurów nauczycieli,
- ankiety dotyczące poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole.

8. W jaki sposób baza materialna szkoły (np. monitoring) wpływa na bezpieczeństwo jw.?

Baza materialna szkoły ułatwia kontrolę nad zachowaniem, wstępem osób niepowołanych na teren szkoły oraz wyjaśnianie incydentów zachodzących na terenie szkoły.

II. Analiza ankiet przeprowadzonych wśród **nauczycieli i pedagogów** szkolnych.

Ankiety wypełniło 40 nauczycieli (83 % zatrudnionych).

1. Moim zdaniem uczniowie w mojej szkole czują się bezpiecznie...	Tak 40 % Raczej tak 57 % Trudno powiedzieć 2 % Raczej nie, Nie 0
2. Ja w szkole czuję się bezpiecznie...	Tak 75 % Raczej tak 20 % Trudno powiedzieć 2 % Raczej nie 0 % Nie 2 %
3. Czy spotkałem się w szkole z agresją (słowną lub fizyczną)?	Tak 35 % Raczej tak 12 % Trudno powiedzieć 5 % Raczej nie 13 % Nie 12 %
4. Jeśli na poprzednie pytanie udzielono odpowiedzi twierdzącej, prosimy określić kto lub co był/było źródłem agresji. Prosimy o podanie przykładu agresywnego zachowania.	Przykłady podało 12 osób (30 %). Odpowiedzi poniżej.
5. Przestrzegam zasad postępowania obowiązujących w	Tak 77 %

mojej szkole	Raczej tak 22 % Trudno powiedzieć, Raczej nie, Nie 0 %
6. Mam dostęp do informacji o zasadach, normach społecznych obowiązujących w mojej szkole	Tak 82 % Raczej tak 15 % Trudno powiedzieć, Raczej nie, Nie 0 %
7. Czy działanie szkolnego monitoringu wpływa na moje zachowanie?	Tak 15 % Raczej tak 5 % Trudno powiedzieć 10 % Raczej nie 22 % Nie 45 %
8. Jeśli w pytaniu nr 7. udzielono odpowiedzi twierdzącej, prosimy o przykład takiej sytuacji.	Odpowiedź rozwinęły 4 osoby (10 %). Odpowiedzi niżej.
9. Czy Pan/Pani, przestrzega kryteriów wystawiania oceny z zachowania?	Tak 72 % Raczej tak 20 % Trudno powiedzieć, Raczej nie, Nie 0 %
10. Jeśli w pytaniu 8. odpowiedziano raczej nie lub nie, prosimy o podanie przyczyn i przykładów takich działań.	Nie było takiej sytuacji.
11. Jakie zmiany w organizacji i pełnieniu dyżurów podczas przerw należy wprowadzić, by zwiększyć poziom bezpieczeństwa w szkole?	Odpowiedziało 14 nauczycieli (35 %).

Ja jako nauczycielka/nauczyciel	tak	raczej tak	trudno powiedzieć	raczej nie	nie
1. Czuję, że uczniowie szanują mnie...	37 %	52 %	7 %	0 %	0 %
2. W relacjach z uczniami okazuję im szacunek...	72 %	22 %	2 %	0 %	0 %
3. Na ogół ufam moim uczniom...	27 %	57 %	12 %	2 %	0

III Analiza ankiet przeprowadzonych wśród personelu szkoły (panie portierki, szatniarki itd.).

Ankietę wypełniło osiem osób, dlatego przy odpowiedziach podana jest liczba osób, a nie wynik procentowy.

1. Moim zdaniem uczniowie w mojej szkole czują się bezpiecznie...	Tak 7 Raczej tak 2 Trudno powiedzieć, Raczej nie, Nie 0 %
2. Ja w szkole czuję się bezpiecznie...	Tak 8
3. Czy spotkałem się w szkole z agresją (słowną lub fizyczną)?	Raczej nie 6 Nie 1
4. Jeśli na poprzednie pytanie udzielono odpowiedzi twierdzącej, prosimy określić kto lub co był/było źródłem agresji. Prosimy o podanie przykładu agresywnego zachowania.	Nikt nie odpowiedział na to pytanie.
5. Przestrzegam zasad postępowania obowiązujących w mojej szkole	Tak 8
6. Czy działanie szkolnego monitoringu wpływa na moje zachowanie?	Nie 6
7. Jeśli w pytaniu nr 7. udzielono odpowiedzi twierdzącej, prosimy o przykład takiej sytuacji.	Brak odpowiedzi na pytanie.
8. Jakie zmiany w organizacji pracy należy wprowadzić, by zwiększyć poziom bezpieczeństwa w szkole?	W jakiś sposób wszyscy ankietowani odpowiedzieli na to pytania. Odpowiedzi niżej.

Pytanie 8., odpowiedzi personelu:

1. Żadnych – 4 osoby.
2. Rozbudować monitoring – 4 osoby.

Ja jako pracownik szkoły	tak	raczej tak	trudno powiedzieć	raczej nie	nie
1. Czuję, że uczniowie szanują		8			

mnie...					
2. W relacjach z uczniami okazuję im szacunek...	4	4			
3. Na ogół ufam uczniom...	1	3	4		

III. Analiza ankiet przeprowadzonych wśród rodziców

A. LICEUM

Wychowawcy klas pierwszy i drugich liceum otrzymali 40 ankiet. Z tego 38 (95 %) ankiet wypełnionych przez **rodziców** wróciło do prowadzących ewaluację.

1. W szkole moje dziecko czuje się bezpiecznie...	Tak 45 % Raczej tak 47 % Trudno powiedzieć 5 % Raczej nie, Nie 0 %
2. Czy moje dziecko spotkało się w szkole z agresją (słowną lub fizyczną)?	Tak 8 % Raczej tak 11 % Trudno powiedzieć 5 % Raczej nie 21 % Nie 55 %
3. Jeśli na poprzednie pytanie padła odpowiedź twierdząca, prosimy o określenie kto lub co był/było źródłem agresji i podanie przykładu agresywnego zachowania.	Odpowiedzi niżej. Odpowiedziały 3 osoby - 8 %.
4. Nauczyciele i nauczycielki przestrzegają zasad postępowania obowiązujących w szkole mojego dziecka	Tak 30 % Raczej tak 37 % Trudno powiedzieć 24 % Raczej nie 5 % Nie 3 %
5. Mam dostęp do informacji o zasadach, normach społecznych obowiązujących w szkole, do której uczęszcza moje dziecko	Tak 58 % Raczej tak 24 % Trudno powiedzieć 10 % Raczej nie 3 % Nie 3 %
6. Moje dziecko przestrzega zasad postępowania	Tak 55 %

obowiązujących w jego szkole	Raczej tak 42 % Trudno powiedzieć 3 % Raczej nie, Nie 0 %
7. Czy działanie szkolnego monitoringu wpływa na zachowanie Państwa dziecka?	Tak 5 % Raczej tak 10 % Trudno powiedzieć 24 % Raczej nie 24 % Nie 37 %
8. Czy to, że na koniec semestru i roku szkolnego wystawiana jest ocena z zachowania, wpływa na zachowanie mojego dziecka w szkole?	Tak 8 % Raczej tak 16 % Trudno powiedzieć 16 % Raczej nie 25 % Nie 34 %
9. Czy znają państwo kryteria oceny z zachowania (jak i za co będzie oceniane dziecko)?	Tak 50 % Raczej tak 18 % Trudno powiedzieć 16 % Raczej nie 5 % Nie 8 %
10. Czy mieli Państwo wpływ na ustalenie obowiązujących w szkole zasad i norm społecznych, np. opiniując plan wychowawczy przedstawiany przez wychowawcę?	Tak 21 % Raczej tak 13 % Trudno powiedzieć 18 % Raczej nie 5 % Nie 42 %
11. Czy moje dziecko bierze udział w działaniach, które na terenie szkoły podejmuje Samorząd Uczniowski lub inni jej uczniowie?	Tak 16 % Raczej tak 13 % Trudno powiedzieć 16 % Raczej nie 24 % Nie 34 %
12. Jeśli na pytanie 11. odpowiedzieli Państwo twierdząco, prosimy o podanie przykładów takich działań.	Przykłady podały 4 osoby - 10 %.

Punkt 14. ankiety – propozycja uwag – tak został rozwinięty przez rodziców:

1. W toaletach brakuje papieru toaletowego i bardzo często mydła.
2. Brak mydła i papieru w toaletach, opryskliwe panie woźne i szatniarki w stosunku do uczniów.

B. TECHNIKUM

Wychowawcy klas pierwszy i drugich technikum otrzymali 40 ankiet dla rodziców. Z tego 28 (70 %) ankiet wypełnionych przez **rodziców** wróciło do prowadzących ewaluację. Z jednej z klas pierwszych nie wróciła żadna ankieta.

1. W szkole moje dziecko czuje się bezpiecznie...	Tak 71 % Raczej tak 6 % Trudno powiedzieć 3 % Raczej nie 0 %, Nie 3 %
2. Czy moje dziecko spotkało się w szkole z agresją (słowną lub fizyczną)?	Tak 3 % Raczej tak 0 % Trudno powiedzieć 14 % Raczej nie 21 % Nie 60 %
3. Jeśli na poprzednie pytanie padła odpowiedź twierdząca, prosimy o określenie kto lub co był/było źródłem agresji i podanie przykładu agresywnego zachowania.	Odpowiedzi niżej. Odpowiedziało 1 osoba - 3 %.
4. Nauczyciele i nauczycielki przestrzegają zasad postępowania obowiązujących w szkole mojego dziecka	Tak 60 % Raczej tak 29 % Trudno powiedzieć, Raczej nie 0 % Nie 11 %
5. Mam dostęp do informacji o zasadach, normach społecznych obowiązujących w szkole, do której uczęszcza moje dziecko	Tak 86 % Raczej tak 7 % Trudno powiedzieć 3 % Raczej nie 0 % Nie 3 %
6. Moje dziecko przestrzega zasad postępowania obowiązujących w jego szkole	Tak 54 % Raczej tak 32 % Trudno powiedzieć 7 % Raczej nie 0 % Nie 3 %
7. Czy działanie szkolnego monitoringu wpływa na	Tak 32 %

zachowanie Państwa dziecka?	Raczej tak 11 % Trudno powiedzieć 1 % Raczej nie 3 % Nie 50 %
8. Czy to, że na koniec semestru i roku szkolnego wystawiana jest ocena z zachowania, wpływa na zachowanie mojego dziecka w szkole?	Tak 32 % Raczej tak 14 % Trudno powiedzieć 1 % Raczej nie 3 % Nie 46 %
9. Czy znają państwo kryteria oceny z zachowania (jak i za co będzie oceniane dziecko)?	Tak 75 % Raczej tak 7 % Trudno powiedzieć 7 % Raczej nie 3 % Nie 7 %
10. Czy mieli Państwo wpływ na ustalenie obowiązujących w szkole zasad i norm społecznych, np. opiniując plan wychowawczy przedstawiany przez wychowawcę?	Tak 32 % Raczej tak 3 % Trudno powiedzieć 7 % Raczej nie 7 % Nie 43 %
11. Czy moje dziecko bierze udział w działaniach, które na terenie szkoły podejmuje Samorząd Uczniowski lub inni jej uczniowie?	Tak 14 % Raczej tak 21 % Trudno powiedzieć 7 % Raczej nie 18 % Nie 39 %
12. Jeśli na pytanie 11. odpowiedzieli Państwo twierdząco, prosimy o podanie przykładów takich działań.	Dzień Dziecka

W uwagach: „Poziom kształcenia w szkole ZSP 2 w Gryfinie jest za niski. Proponuję pozyskanie urządzeń dydaktycznych oraz przeszkolenie nauczycieli”.

C. ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA

Wychowawcy klas pierwszy i drugich ZSZ otrzymali 60 ankiet dla rodziców. Z tego 30 (50 %) ankiet wypełnionych przez **rodziców** wróciło do

prowadzących ewaluację. Z jednej z klas pierwszych nie wróciła ani jedna ankieta.

1. W szkole moje dziecko czuje się bezpiecznie...	Tak 57 % Raczej tak 40 % Trudno powiedzieć, Raczej nie, Nie 0 %
2. Czy moje dziecko spotkało się w szkole z agresją (słowną lub fizyczną)?	Tak 17 % Raczej tak 3 % Trudno powiedzieć 7 % Raczej nie 33 % Nie 40 %
3. Jeśli na poprzednie pytanie padła odpowiedź twierdząca, prosimy o określenie kto lub co był/było źródłem agresji i podanie przykładu agresywnego zachowania.	Odpowiedzi niżej. Odpowiedziało 5 osób - 17 %.
4. Nauczyciele i nauczycielki przestrzegają zasad postępowania obowiązujących w szkole mojego dziecka	Tak 57 % Raczej tak 33 % Trudno powiedzieć 7 % Raczej nie, Nie 0 %
5. Mam dostęp do informacji o zasadach, normach społecznych obowiązujących w szkole, do której uczęszcza moje dziecko	Tak 77 % Raczej tak 13 % Trudno powiedzieć 3 % Raczej nie 7 % Nie 0 %
6. Moje dziecko przestrzega zasad postępowania obowiązujących w jego szkole	Tak 40 % Raczej tak 50 % Trudno powiedzieć 10 % Raczej nie, Nie 0 %
7. Czy działanie szkolnego monitoringu wpływa na zachowanie Państwa dziecka?	Tak 30 % Raczej tak 33 % Trudno powiedzieć 13 % Raczej nie 7 % Nie 17 %
8. Czy to, że na koniec semestru i roku szkolnego wystawiana jest ocena z zachowania, wpływa na zachowanie mojego dziecka w szkole?	Tak 20 % Raczej tak 37 % Trudno powiedzieć 13 %

	Raczej nie 13 % Nie 17 %
9. Czy znają państwo kryteria oceny z zachowania (jak i za co będzie oceniane dziecko)?	Tak 70 % Raczej tak 17 % Trudno powiedzieć 7 % Raczej nie 3 % Nie 0 %
10. Czy mieli Państwo wpływ na ustalenie obowiązujących w szkole zasad i norm społecznych, np. opiniując plan wychowawczy przedstawiany przez wychowawcę?	Tak 30 % Raczej tak 17 % Trudno powiedzieć 10 % Raczej nie 7 % Nie 33 %
11. Czy moje dziecko bierze udział w działaniach, które na terenie szkoły podejmuje Samorząd Uczniowski lub inni jej uczniowie?	Tak 14 % Raczej tak 21 % Trudno powiedzieć 7 % Raczej nie 18 % Nie 39 %
12. Jeśli na pytanie 11. odpowiedzieli Państwo twierdząco, prosimy o podanie przykładów takich działań.	Mikołajki, konkursy.

IV. Analiza ankiet wypełnionych przez **uczniów** klas pierwszych i drugich ZSP 2 w Gryfinie.

A. LICEUM

Wychowawcom przekazano 40 ankiet. Do prowadzących ewaluację wróciło 39 (97 %) ankiet wypełnionych przez **uczniów**.

1. W szkole czuję się bezpiecznie...	Tak 51 % Raczej tak 23 % Trudno powiedzieć 23 % Raczej nie 0 % Nie 3 %
2. Czy spotkałem się w szkole z agresją słowną lub fizyczną)?	Tak 20 % Raczej tak 20 % Trudno powiedzieć 13 %

	Raczej nie 20 % Nie 26 %
3. Jeśli na poprzednie pytanie odpowiedziałeś twierdząco, określ kto lub co był/było źródłem agresji. Podaj przykład agresywnego zachowania.	14 uczniów (36 %) wypowiedziało się na temat agresywnych zachowań w szkole. Odpowiedzi niżej.
4. Inni uczniowie obrażali Cię za pomocą Internetu lub telefonu komórkowego.	4 razy i więcej 5 % 2-3 razy 3 % raz 10 % ani razu 85 %
5. Jak oceniasz pracę Samorządu Uczniowskiego?	Bardzo dobra 10 % dobra 41 % przeciętna 28 % słaba 20 %
6. Czy bierzesz udział w działaniach podejmowanych przez SU?	TAK – 27 % NIE – 83 %
7. Jeśli na pytanie 5. odpowiedziałeś twierdząco, to określ, jakie to były działania SU.	
8. Czy działania SU wynikają Twoim zdaniem z autentycznych potrzeb uczniów?	Tak 10 % Raczej tak 23 % Trudno powiedzieć 41 % Raczej nie 15 % Nie 10 %
9. Czy bierzesz udział w podejmowanych na terenie szkoły działaniach, które inicjują uczniowie, bez pośrednictwa i pomocy SU?	–
10. Jakie to działania? Podaj przykłady.	Odpowiedziało 5 osób – 13 %. Odpowiedzi niżej.
11. Nauczyciele i nauczycielki przestrzegają zasad postępowania obowiązujących w mojej szkole	Tak 28 % Raczej tak 28 % Trudno powiedzieć 20 % Raczej nie 13 % Nie 10 %
12. Mam dostęp do informacji o zasadach, normach społecznych obowiązujących w mojej szkole	Tak 64 % Raczej tak 20 % Trudno powiedzieć 10 %

	Raczej nie 3 % Nie 6 %
13. Przestrzegam zasad postępowania obowiązujących w mojej szkole	Tak 54 % Raczej tak 33 % Trudno powiedzieć 8 % Raczej nie 5 % Nie 0 %
14. Mam wpływ na to, jakie zasady obowiązują w mojej szkole (tworzę je razem z wychowawcą, innymi uczniami).	Tak 13 % Raczej tak 15 % Trudno powiedzieć 23 % Raczej nie 23 % Nie 26 %
15. Czy działanie szkolnego monitoringu wpływa na Twoje zachowanie?	Tak 3 % Raczej tak 18 % Trudno powiedzieć 15 % Raczej nie 10 % Nie 51 %
16. Czy to, że na koniec semestru i roku szkolnego wystawiana jest ocena z zachowania, wpływa na Twoje zachowanie w szkole?	Tak 13 % Raczej tak 13 % Trudno powiedzieć 10 % Raczej nie 10 % Nie 54 %
17. Czy znasz kryteria oceny z zachowania (czy wiesz jak i za co będziesz oceniany)?	Tak 64 % Raczej tak 18 % Trudno powiedzieć 13 % Raczej nie 3 % Nie 3 %

B. TECHNIKUM

Wychowawcom przekazano 40 ankiet. Do prowadzących ewaluację wróciło 30 (75 %) ankiet wypełnionych przez **uczniów**. Z jednej z klas pierwszych nie było żadnej informacji zwrotnej – ani ankiet od rodziców jw., ani ankiet od uczniów.

1. W szkole czuję się bezpiecznie...	Tak 63 % Raczej tak 20 %
--------------------------------------	-----------------------------

	Trudno powiedzieć 3 % Raczej nie 3 % Nie 10 %
2. Czy spotkałem się w szkole z agresją słowną lub fizyczną?	Tak 13 % Raczej tak 30 % Trudno powiedzieć 10 % Raczej nie 17 % Nie 30 %
3. Jeśli na poprzednie pytanie odpowiedziałeś twierdząco, określ kto lub co był/było źródłem agresji. Podaj przykład agresywnego zachowania.	4 uczniów (13 %) spróbowało wypowiedzieć się na temat agresywnych zachowań w szkole. Odpowiedzi niżej.
4. Inni uczniowie obrażali Cię za pomocą Internetu lub telefonu komórkowego.	4 razy i więcej 0 % 2-3 razy 3 % raz 0 % ani razu 93 %
5. Jak oceniasz pracę Samorządu Uczniowskiego?	Bardzo dobra 10 % dobra 40 % przeciętna 33 % słaba 17 %
6. Czy bierzesz udział w działaniach podejmowanych przez SU?	Tak - 17 % Nie - 83 %
7. Jeśli na pytanie 5. odpowiedziałeś twierdząco, to określ, jakie to były działania SU.	2 próbowały udzielić odpowiedzi.
8. Czy działania SU wynikają Twoim zdaniem z autentycznych potrzeb uczniów?	Tak 10 % Raczej tak 30 % Trudno powiedzieć 23 % Raczej nie 20 % Nie 10 %
9. Czy bierzesz udział w podejmowanych na terenie szkoły działaniach, które inicjują uczniowie, bez pośrednictwa i pomocy SU?	Tak 3 % NIE 33% Brak odpowiedzi 18 osób
10. Jakie to działania? Podaj przykłady.	Jedna odpowiedź -

	zabawa mikołajkowa..
11. Nauczyciele i nauczycielki przestrzegają zasad postępowania obowiązujących w mojej szkole	Tak 33 % Raczej tak 40 % Trudno powiedzieć 10 % Raczej nie 10 % Nie 3 %
12. Mam dostęp do informacji o zasadach, normach społecznych obowiązujących w mojej szkole	Tak 50 % Raczej tak 27 % Trudno powiedzieć 10 % Raczej nie 3 % Nie 0 %
13. Przestrzegam zasad postępowania obowiązujących w mojej szkole	Tak 30 % Raczej tak 30 % Trudno powiedzieć 3 % Raczej nie 10 % Nie 0 %
14. Mam wpływ na to, jakie zasady obowiązują w mojej szkole (tworzę je razem z wychowawcą, innymi uczniami).	Tak 20 % Raczej tak 13 % Trudno powiedzieć 17 % Raczej nie 23 % Nie 23 %
15. Czy działanie szkolnego monitoringu wpływa na Twoje zachowanie?	Tak 27 % Raczej tak 10 % Trudno powiedzieć 7 % Raczej nie 27 % Nie 43 %
16. Czy to, że na koniec semestru i roku szkolnego wystawiana jest ocena z zachowania, wpływa na Twoje zachowanie w szkole?	Tak 17 % Raczej tak 10 % Trudno powiedzieć 7 % Raczej nie 17 % Nie 11 %
17. Czy znasz kryteria oceny z zachowania (czy wiesz jak i za co będziesz oceniany)?	Tak 63 % Raczej tak 13 % Trudno powiedzieć 10 % Raczej nie 0 % Nie 7 %

C. ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA

Uczniom klas pierwszych i drugich rozdano 60 ankiet. Do zespołu ds. ewaluacji wróciło 45 (75 %) ankiet wypełnionych przez uczniów. Z jednej z klas pierwszych nie wróciła ani jedna ankieta (od rodziców uczniów z tej klasy także nie).

1. W szkole czuję się bezpiecznie...	Tak 47 % Raczej tak 24 % Trudno powiedzieć 15 % Raczej nie 2 % Nie 2 %
2. Czy spotkałem się w szkole z agresją słowną lub fizyczną?	Tak 31 % Raczej tak 9 % Trudno powiedzieć 9 % Raczej nie 26 % Nie 26 %
3. Jeśli na poprzednie pytanie odpowiedziałeś twierdząco, określ kto lub co był/było źródłem agresji. Podaj przykład agresywnego zachowania.	Na pytanie odpowiedziało 9 osób (20 %). Odpowiedzi niżej.
4. Inni uczniowie obrażali Cię za pomocą Internetu lub telefonu komórkowego.	4 razy i więcej 2 % 2-3 razy 0 % raz 9 % ani razu 42 %
5. Jak oceniasz pracę Samorządu Uczniowskiego?	Bardzo dobra 18 % dobra 47 % przeciętna 27 % słaba 11 %
6. Czy bierzesz udział w działaniach podejmowanych przez SU?	TAK - 16 % NIE- 84 %
7. Jeśli na pytanie 5. odpowiedziałeś twierdząco, to określ, jakie to były działania SU.	6 osób udzieliło odpowiedzi (13 %). Odpowiedzi niżej.
8. Czy działania SU wynikają Twoim zdaniem z autentycznych potrzeb uczniów?	Tak 18 % Raczej tak 22 %

	Trudno powiedzieć 38 % Raczej nie 15 % Nie 7 %
9. Czy bierzesz udział w podejmowanych na terenie szkoły działaniach, które inicjują uczniowie, bez pośrednictwa i pomocy SU?	Tak 9 % NIE 15 %
10. Jakie to działania? Podaj przykłady.	Odpowiedzi we wnioskach końcowych.
11. Nauczyciele i nauczycielki przestrzegają zasad postępowania obowiązujących w mojej szkole	Tak 35 % Raczej tak 38 % Trudno powiedzieć 11 % Raczej nie 9 % Nie 7 %
12. Mam dostęp do informacji o zasadach, normach społecznych obowiązujących w mojej szkole	Tak 62 % Raczej tak 24 % Trudno powiedzieć 4 % Raczej nie 7 % Nie 2 %
13. Przestrzegam zasad postępowania obowiązujących w mojej szkole	Tak 51 % Raczej tak 38 % Trudno powiedzieć 4 % Raczej nie 4 % Nie 2 %
14. Mam wpływ na to, jakie zasady obowiązują w mojej szkole (tworzę je razem z wychowawcą, innymi uczniami).	Tak 22 % Raczej tak 18 % Trudno powiedzieć 18 % Raczej nie 11 % Nie 33 %
15. Czy działanie szkolnego monitoringu wpływa na Twoje zachowanie?	Tak 15 % Raczej tak 9 % Trudno powiedzieć 9 % Raczej nie 18 % Nie 42 %
16. Czy to, że na koniec semestru i roku szkolnego wystawiana jest ocena z zachowania, wpływa na Twoje zachowanie w szkole?	Tak 27 % Raczej tak 20 % Trudno powiedzieć 4 % Raczej nie 11 %

	Nie 40 %
17. Czy znasz kryteria oceny z zachowania (czy wiesz jak i za co będziesz oceniany)?	Tak 60 % Raczej tak 24 % Trudno powiedzieć 9 % Raczej nie 2 % Nie 4 %

Uczniowie dopisali tylko dwie uwagi:

1. Usunięcie monitoring.
2. Jest dobra (szkoła).

V. Kwestionariusze opracowane dla opiekuna SU i przewodniczącego SU – **brak informacji zwrotnej.**

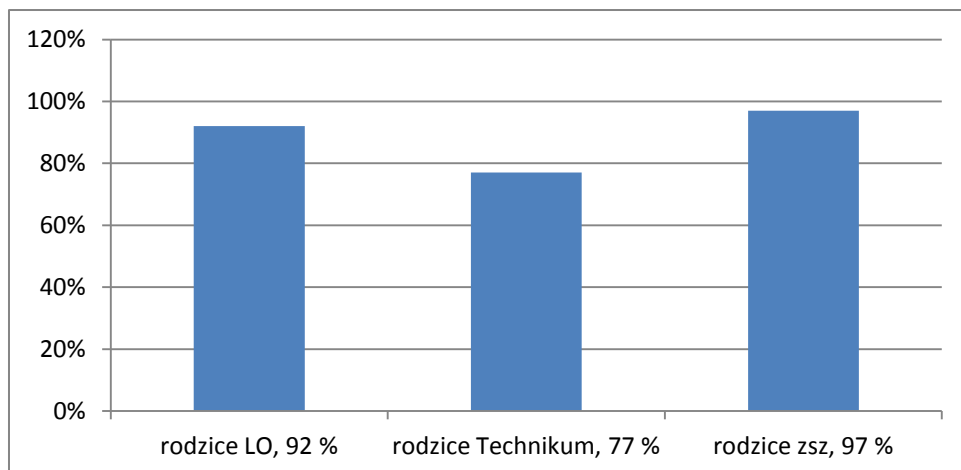
1. **ODPOWIEDZI NA PYTANIA KLUCZOWE**

Aby obraz szkoły wyłaniający się z ankiety był czytelniejszy, odpowiedzi z grup: „raczej tak”, „tak” oraz: „raczej nie” i „nie” zostały zsumowane.

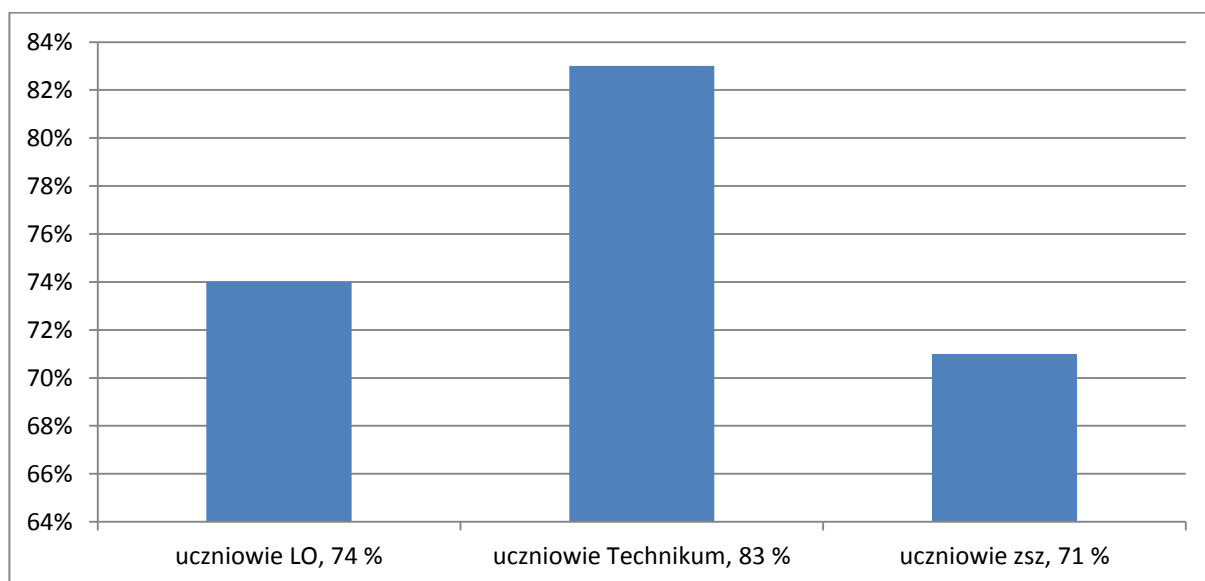
2. Czy uczniowie czują się w szkole bezpiecznie?

97 % nauczycieli oraz dyrektor szkoły oceniają, że uczniowie w szkole **czują się bezpiecznie.**

W szkole moje dziecko czuje się bezpiecznie... (odpowiedzi rodziców tak i raczej tak).

W szkole czuję się bezpiecznie... (odpowiedzi uczniów tak i raczej tak)

Wniosek: Poczucie bezpieczeństwa uczniów jest znacząco **niższe** od tego, jak ich bezpieczeństwo w szkole oceniają rodzice.

3. Którzy uczniowie nie czują się w szkole bezpiecznie, czują się zagrożeni (ich charakterystyka społeczna: wiek, płeć, status materialny, typ szkoły)?

Uczniowie ZSZ czują się w szkole najmniej bezpiecznie. Ale przecież 71 % spośród nich deklaruje, że w szkole czuje się bezpiecznie. Tylko 4 % odpowiedziało: raczej nie i nie. Ze względu na bardzo nieliczną grupę uczniów czujących się zagrożonymi nie jest zasadne i możliwe rozpatrywanie ich charakterystyki społecznej.

4. Z jakiego rodzaju agresją (słowna, cielesna) uczniowie jw. się spotykają i co (kto?) jest jej źródłem?

Odpowiedzi rodziców:

1. Agresja słowna nauczyciela.
2. Nauczyciel – obraźliwe słowa do innego ucznia.
3. Koleżanki z klasy, słowne wyzwiska.

4. Agresywne zachowanie rówieśników mające na celu pozyskanie zadań domowych od mojego syna.
5. Wulgaryzmy, ustawianie kolejności w grupie.
6. Szarpanie.
7. W klasie i na przerwie między uczniami.
8. Wyzywanie obraźliwe na przerwach, poniżanie słabszych.
9. Wyzwiska.

Odpowiedzi uczniów:

1. Agresja słowna nauczyciela.
2. Nauczyciel – obraźliwe słowa do innego ucznia.
3. Wyzywanie, popychanie.
4. Całą przerwę zawodówka drze się. Słowa na „k”, „h”, „j” itp.
5. Zawodówka.
6. Szkoła zawodowa. Siedząc pod salą razem z nami, wyśmiewają nas.
7. Kłótnia pomiędzy chłopakami na koceniu.
8. Najczęściej obiektami agresji są osoby zamknięte w sobie lub różniące się od innych, np. wyglądem lub orientacją seksualną.
9. Agresja słowna.
10. Pani woźna.
11. Kolega uderzył koleżankę w twarz.
12. Dziewczyny z zawodowych klas często na wf dokuczają innym dziewczynom słownie je poniżając.
13. Koleżanka z ławki mówi często na mnie brzydkie rzeczy i mówi, że jestem głupkiem i że śmierdzę.
14. Dziewczyny z klasy 3 LB. Krzywe spojrzenia i niepotrzebne komentarze.
15. Obrażanie innych ze względu na ubiór.
16. Słowa.
17. Poniżanie słowne.
18. Byle powód – to jest życie.

Inne **uwagi krytyczne uczniów** na temat szkoły dotyczące zjawisk, które negatywnie wpływają na jej postrzeganie przez uczniów i źle wpływają na samopoczucie uczniów (wypowiedzi uczniów liceum):

1. Brak papieru toaletowego i mydła w szkolnych toaletach.
2. W okresie zimowym w szkole jest bardzo zimno. Brak materiałów toaletowych (papier, ręczniki) w toaletach.
3. Brak papieru i mydła w toalecie. Nieprzyjemne woźne w stosunku do uczniów.
4. Zawsze w toaletach brakuje lub wcale nie ma papieru, mydła. Woźne są niemiłe, robią wszystko z wielką łaską, wiecznie mają pretensje o to, że muszą otwierać szatnię.
5. Pani X. ma swoje zasady i się rządzi.
6. Pani X. nie stosuje się do WSO, ponieważ powiedziała, że aby otrzymać ocenę dopuszczającą, trzeba uzyskać 50 %, gdzie WSO mów o 30 %.
7. SU wymaga zmiany, działa wadliwie.
8. Ostatnio zdarzyło się, że nauczyciel źle się wypowiedział na temat mojej choroby genetycznej.
9. Pani X. nie stosuje się do WSO, aby otrzymać ocenę dopuszczającą trzeba uzyskać 50 %.

A to uczniowie technikum umieścili w uwagach (uwagi wyłącznie krytyczne):

1. Uczniowie, którzy wychodzą na pracownię, nie powinni musieć oddawać kurtek do szatni.
2. Uczniowie, którzy mają lekcje poza głównym budynkiem szkoły (pracownia) powinni móc trzymać kurtki przy sobie.
3. – otworzyć łazienki (męskie)
  - po co zanosić kurtki do szatni
  - lepsze bułki w sklepiku
  - dotacje dla uczniów
4. – lipa z kurtkami, bo trzeba przymusowo oddawać
  - bułki w sklepiku po 3, a nic w nich nie ma
  - zamknięte WC
5. – otwórzcie szkolne toalety, bo nie ma gdzie się wypróżnić
  - mniej sprawdzianów
  - Wpuszczajcie legalnie uczniów z kurtkami do klas
6. – zamknięte toalety
  - bułki w sklepiku są biedne i za drogie
  - kurtki do szatni – bez sensu

7. – po co trzeba oddawać kurtki do szatni
 8. Otwórzcie męskie toalety – trochę równouprawnienia.

Jedna uwaga **pozytywna** (liceum): Szkoła jest super. Najlepsza jest wychowawczyni.

Tylko nieliczni uczniowie sygnalizowali, że zetknęli się z agresją związaną z Internetem i telefonami komórkowymi.

Z powyższych odpowiedzi wynika też, że agresja wiązać się może z szeroko rozumianą **dyskryminacją** oraz z **brakiem kultury języka** w kontaktach interpersonalnych w szkole (to, co dla jednego jest normą, ktoś inny może odbierać jako obraźliwe).

4. Czy nauczyciele i personel szkoły czują się w szkole bezpiecznie? Jaka jest charakterystyka społeczna osób (wiek, płeć, staż pracy w szkole), które mają poczucie zagrożenia?

Nauczyciele czują się w szkole bezpiecznie – deklaruje tak 97 % spośród nich (tak i raczej tak). Nie wolno jednak lekceważyć jednostek, które czują zagrożenie (2 % – w szkole nie czuję się bezpiecznie...).

84 % nauczycieli deklaruje, że ufa swoim uczniom.

Wszyscy ankietowani spośród personelu szkoły (8 osób) zadeklarowali, że czują się w szkole bezpiecznie.

5. Z jakiego rodzaju agresją (słowna, cielesna) pracownicy szkoły jw. się spotykają i co (kto?) jest jej źródłem?

Nauczyciele czują się w szkole bezpiecznie, ale blisko połowa z nich spotkała się w szkole z różnie rozumianą agresją.

Odpowiedzi **nauczycieli – przykłady zachowań agresywnych:**

- a. Między uczniami (słowna), – między nauczycielami (słowna), – między nauczycielem – uczniem (słowna).

- b. Uczniowie.
- c. Uczniowie szarpiący się dla żartu w czasie przerw; wulgarne wypowiedzi uczniów w czasie przerwy.
- d. „Atak” słowny ucznia wobec ucznia.
- e. Uczniowie (wyzwiska).
- f. Uczeń: wulgarne słownictwo, krzyk, podniesiony głos – wobec kolegi i koleżanki.
- g. Kłótnie między uczniami, bójka o chłopaka, niezgodne zdania na ten sam temat.
- h. Wzajemne wyśmiewanie się między uczniami prowadzi zazwyczaj do agresji słownej.
- i. Kłótnie uczniów na przerwach.
- j. Uczeń bez zezwolenia nagrywał ćwiczenia i naśmiewał się
- k. Słowne interakcje uczniowskie.
- l. Wyzwiska, wulgaryzmy.

6. Jak uczniowie współpracują ze sobą w realizacji różnych przedsięwzięć?
Czy są one wynikiem działań samorządu uczniowskiego?

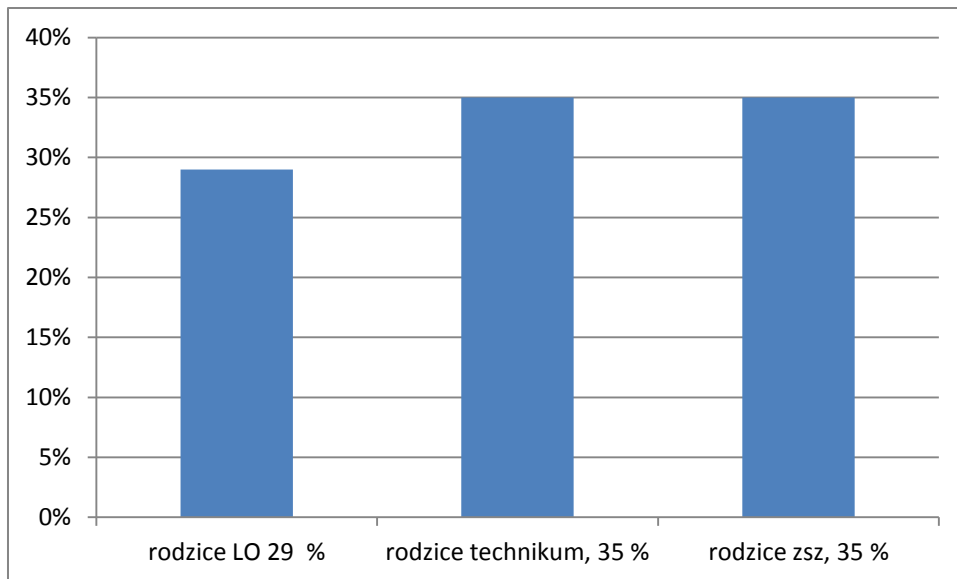
W przeanalizowanych dokumentach SU brak zapisów dotyczących promowania przez SU wiedzy na temat obowiązków ucznia, zasad bezpieczeństwa, respektowania norm społecznych lub organizowania debat przez SU itp. To, oczywiście, nie znaczy, że takie działania nie mają miejsca.

Plany wychowawcze, plan wychowawczy, plan profilaktyki: W każdym zapisie za realizację działania odpowiedzialni są pracownicy szkoły, nie uczniowie.

Brak inicjatyw stworzonych i realizowanych od początku do końca przez uczniów, choć wiemy, że takie działania mają miejsce w naszej szkole, np. turnieje sportowe. Można je powiązać z realizacją wymagania 5., zapewnianiem bezpieczeństwa w szkole.

Tak **rodzice** odpowiedzieli na pytanie:

Czy moje dziecko bierze udział w działaniach, które na terenie szkoły podejmują Samorząd Uczniowski lub inni jej uczniowie? Raczej tak i tak odpowiedziało:

Ponad połowa rodziców stwierdziła, że ich dzieci nie biorą udziału w inicjatywach SU. Takie działania jednak są i uczniowie w nich uczestniczą. Być może należy poszerzyć wiedzę rodziców na temat działań SU.

Przykłady działań SU podawane przez rodziców:

- a) Kupowanie na kiermaszach, sesja walentynkowa, jasełka.
- b) Zdjęcia walentynkowe, powiatowe zawody koszykówki, jasełka.
- c) Walentynki, dekoracja szkoły.
- d) Udział w wydarzeniach okolicznościowych.

Odpowiedzi uczniów na pytanie o przykłady działań SU:

- a) Organizacja Dnia Nauczyciela.
- b) Zbiórki pieniędzy i innych rzeczy.
- c) Walentynki, Dzień Chłopaka, Dzień Nauczyciela.
- d) Walentynki, Dzień Chłopaka.
- e) Dzień Dziecka, otrzęsiny.
- f) Wróżby andrzejkowe, Dzień Dziecka.
- g) Okolicznościowe wydarzenia.
- h) Okociny [!]
- i) Cała klasa ubrana na jeden kolor.
- j) Mikołajki.
- k) Może coś robią, lecz moim zdaniem za mało, bo prawie niezauważalna.
- l) Mikołajki, walentynki.

- m) Walentynki, apele.
- n) Różne konkursy.
- o) Mało imprez.

Uczniowie podawali też przykłady inicjatyw uczniowskich realizowanych wg nich bez udziału SU.

- a) Turnieje sportowe.
- b) Dzień Chłopaka, jasełka.
- c) Poczta Walentynowa, tłusty czwartek, działania klasa – gospodarz miesiąca.
- d) Liczne konferencje.
- e) Tworzenie filmów z życia szkoły.
- f) Sprzątanie i przebieranie, różne zawody, turniej na konsole (2 osoby).

Wygląda na to, że uczniowie nie zawsze zdają sobie sprawę z tego, kto jest organizatorem imprezy.

7. Jakie są zasady postępowania i współzycia w szkole? Czy są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły i rodziców?

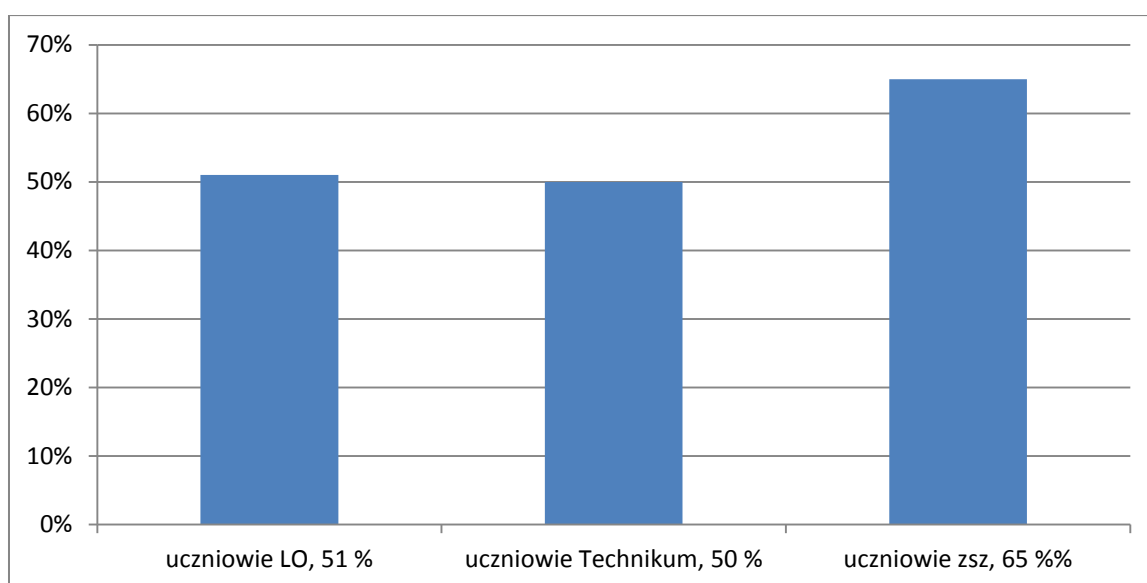
Zasady te opisują przeanalizowane i wskazane wyżej dokumenty szkolne. Formalnie i wg zawartych w nich zapisów są one uzgadniane z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły. Plany wychowawcze, program wychowawczy szkoły i program profilaktyki zawierają m. In. zapisy o następujących działaniach, które od lat z powodzeniem funkcjonują w szkole:

- dni adaptacyjne – tworzenie kontraktów między nauczycielem wychowawcą a uczniami;
- konsultacje między różnymi społecznościami szkoły (nauczyciele, uczniowie, rodzice, SU), które kończą się wydaniem opinii na temat wybranych dokumentów;
- ustalenie norm i sankcji – pogadanki, apele;
- stworzenie kodeksu zachowań.

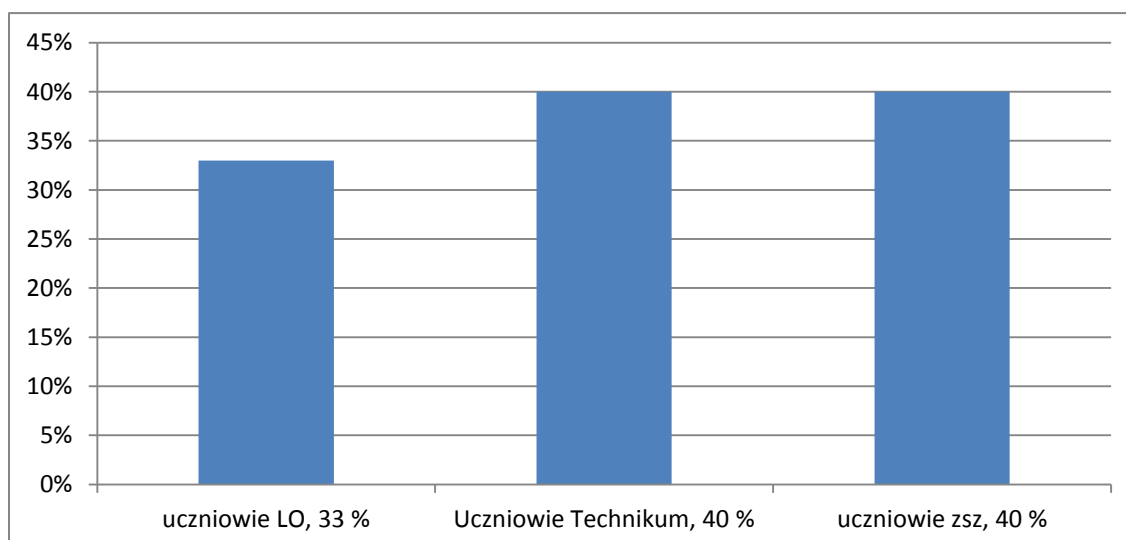

Odnotowano także zapisy dotyczące współdziałania nauczycieli i SU, rodziców i pracowników szkoły, nauczycieli i uczniów, zmierzające do poprawnego budowania podstaw dialogu społecznego, np. w programie wychowawczym szkoły zapisy dotyczące współpracy przy opiniowaniu dokumentów, konsultacji dla uczniów i rodziców, organizacji imprez szkolnych i klasowych, podejmowanie akcji charytatywnych, obrona interesów uczniowskich (SU).

Uczniowie odpowiadali także na pytanie, jak oceniają pracę SU. Ocenili ją jako bardzo dobrą lub dobrą:

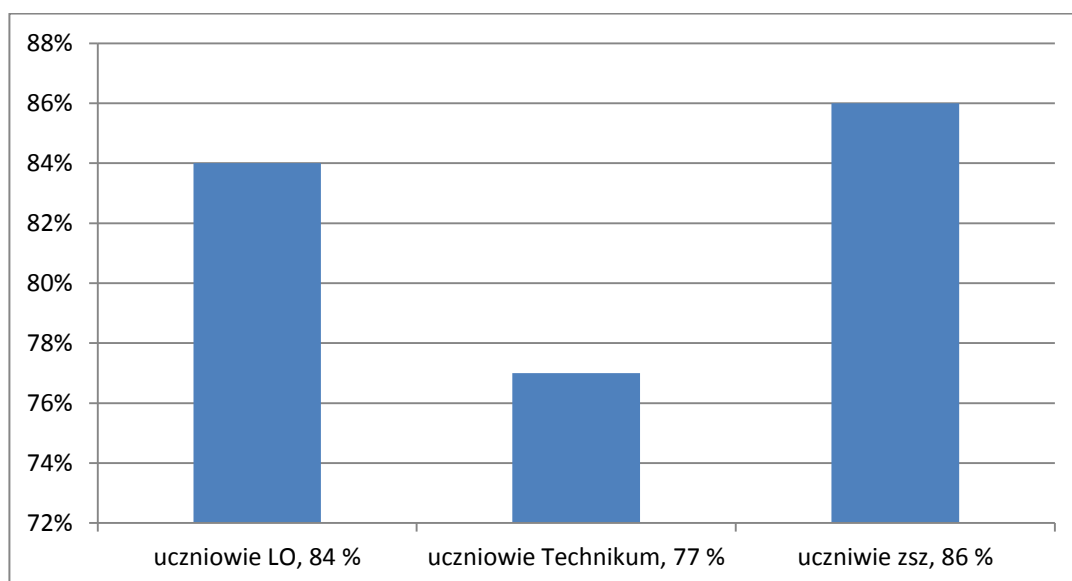

Na pytanie, czy ich zdaniem działania SU wynikają z autentycznych potrzeb uczniów odpowiedzieli tak lub raczej tak:

8. Czy uczniowie wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje? Jak te oczekiwania są im komunikowane?

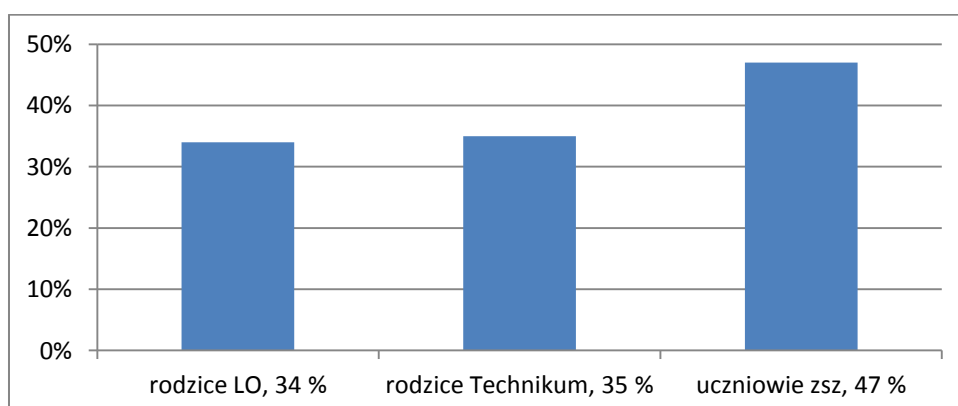
Uczniowie odpowiadali na pytanie, czy mają dostęp do informacji o zasadach, normach społecznych obowiązujących w szkole. Odpowiadający tak lub raczej tak:

9. Jakie działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań podejmuje się w szkole? Czy podejmuje się je i analizuje wspólnie z uczniami i rodzicami?

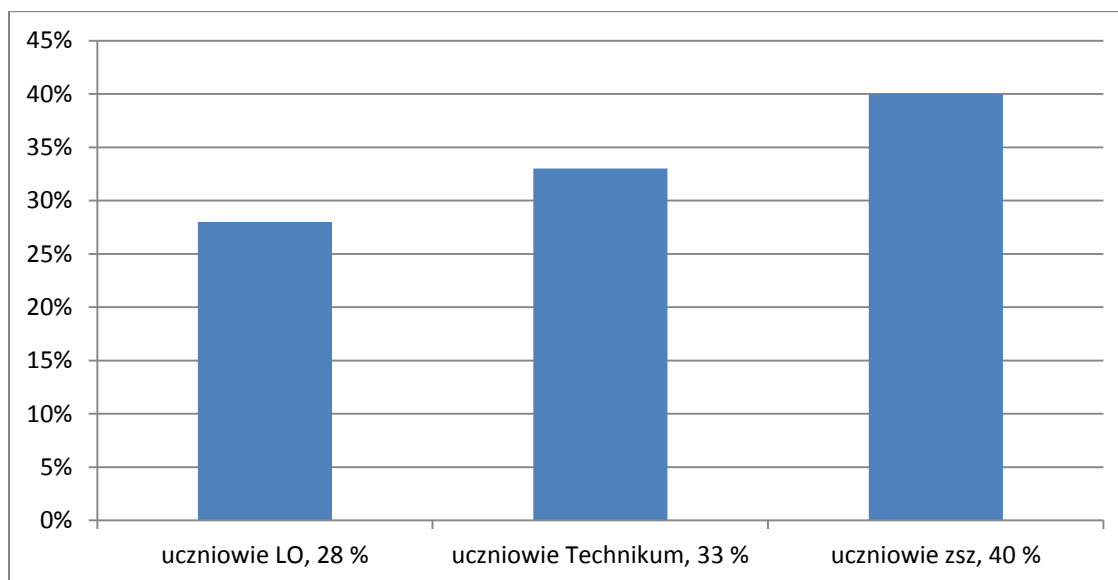
Uczniowie i rodzice odpowiadali na pytanie, czy mieli wpływ na ustalenie obowiązujących w szkole zasad i norm społecznych.

Rodzice odpowiadający na pytanie tak lub raczej tak:

Mniej niż połowa rodziców uznała, że ma wpływ na życie szkoły i obowiązujące w niej zasady.

Na to samo pytanie odpowiedzieli uczniowie. Odpowiadający tak lub raczej tak:

Tylko około 30 % uczniów deklaruje, że ma wpływ na tworzenie obowiązujących w szkole norm i zasad.

10. W jaki sposób ocenia się skuteczność działań wychowawczych, a w razie potrzeby je modyfikuje?

Badane dokumenty nie zawierają informacji na ten temat.

11. Jaki wpływ na zapewnienie bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego uczniów mają pracownicy niepedagogiczni szkoły?

Ich rola polega głównie na monitorowaniu bezpieczeństwa uczniów i pracowników odbywa się przez:

- kontrolę wejść i wyjść na portierni,
- ograniczony wjazd na teren szkoły (szlaban),
- nadzór nad monitoringiem wizyjnym (bieżący wgląd na portierni).

Zdaniem uczniów zdarzają się zakłócenia w komunikacji uczniowie pracownicy niepedagogiczni, co zwiększa z pewnością stres związany z pracą

i nauką w szkole.

12. Jak na bezpieczeństwo jw. wpływa współpraca pedagogów szkolnych i nauczycieli – przedmiotowców?

W protokołach zespołu wychowawczego znajdują się zapisy potwierdzają ścisłą współpracę pomiędzy nauczycielami a pedagogami dotyczącą „wymiany spostrzeżeń, wynikających z obserwacji uczniów”. Jeden z zapisów wskazuje na włączenie do dialogu uczennicy: „Ze względu na bardzo dobra opinię opiekuna zajęć praktycznych oraz deklarowaną chęć uczennicy do ukończenia szkoły...”

Adnotacje w protokołach wskazują również na to, że nauczyciele byli na bieżąco informowani o „konieczności obserwacji uczniów z problemami zdrowotnymi i udzielania koniecznego wsparcia”. W przypadku ucznia z ADHD w punkcie postanowienia znalazła się również informacja o „konieczności pogłębienia wiedzy na temat dysfunkcji przez niedoinformowanych nauczycieli”.

Nie ma natomiast informacji, kto i jak tę wiedzę powiększył.

W protokołach niewiele jest zapisów świadczących o prowadzeniu dialogu nie tylko z rodzicami i opiekunami, ale również zainteresowanymi uczniami.

13. Jakie trudności występują w związku z koniecznością zapewnienia uczniom bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego?

W ostatnim rozdziale niniejszego raportu zostanie podjęta próba odpowiedzi na to pytanie.

14. W jaki sposób monitorowane jest bezpieczeństwo jw.?

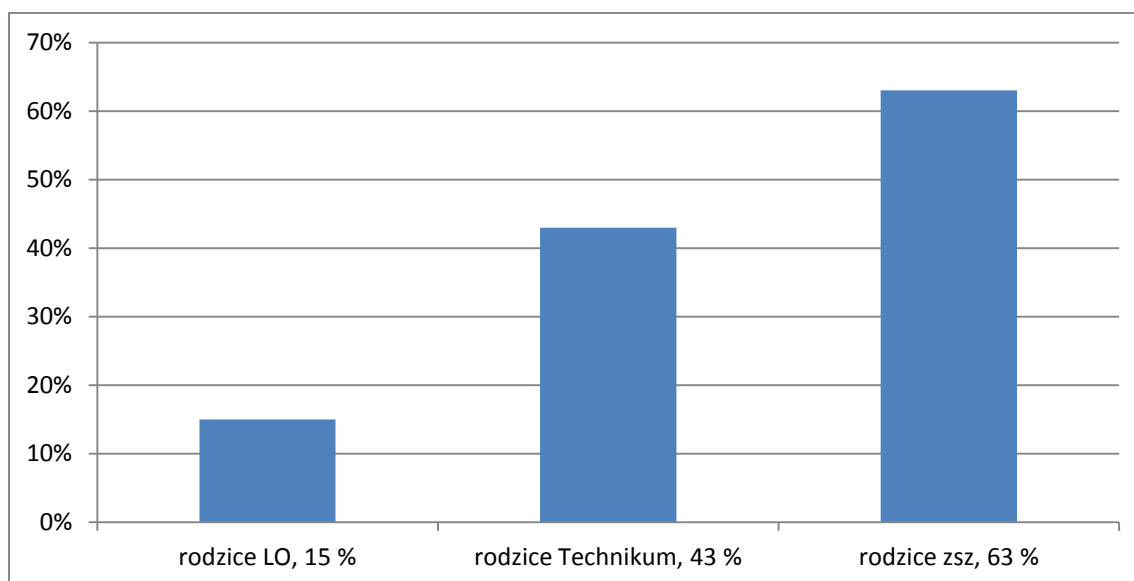
Pani dyrektor stwierdziła, że w bieżącym roku szkolnym rozbudowywany jest system monitoringu wizyjnego, wprowadzono obowiązek rejestracji obecności na terenie szkoły wszystkich osób wchodzących z zewnątrz (informacja przy obu wejściach do szkoły). Corocznie odbywa się także badanie ankietowe uczniów dotyczące ich poczucia bezpieczeństwa w placówce. Odbywają się także spotkania z

przedstawicielami Powiatowej Komendy Policji.

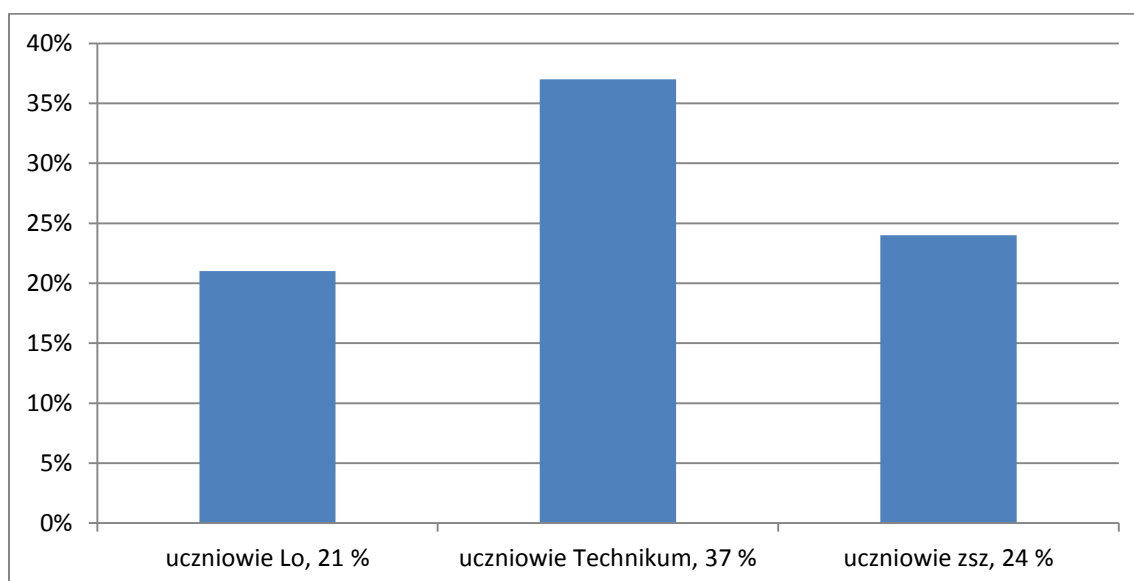
15. W jaki sposób baza materialna szkoły (np. monitoring) wpływa na bezpieczeństwo jw.?

Uczniów i rodziców zapytano, w jaki sposób działanie szkolnego monitoringu wpływa na zachowanie członków społeczności szkolnej.

Rodzice odpowiadający tak i raczej tak:

Uczniowie odpowiadający tak i raczej tak:

Pani dyrektor wskazała na to, jak pomocny jest monitoring w wyjaśnianiu i rozwiązywaniu potencjalnie niebezpiecznych zajęć, odwołując się do konkretnych podjętych przez szkołę działań.

Na pytanie, jak działa system monitoringu na ich pracę, odpowiedziało tylko czworo nauczycieli:

1. Czuję się bezpieczniej i mogę reagować w razie zagrożenia bezpieczeństwa uczniów.
2. Zachowanie dystansu do uczniów.
3. Dyscyplina uczniów na przerwach. Szybsza i skuteczniejsza reakcja dyrekcji.
4. Wyklucza anonimowość (wandalizm).

Pracownicy personelu, zapytani, jakie zmiany w organizacji pracy należy wprowadzić, by zwiększyć poziom bezpieczeństwa w szkole, odpowiedzieli jednogłośnie: więcej monitoringu!

16. Jakie są bariery odnośnie poprawy bezpieczeństwa jw.?

Pani dyrektor wskazała na brak pieniędzy, z powodu którego odsuwa się w czasie rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego, m. in. na strategicznym obszarze między budynkiem szkoły a internatem.

Nauczyciele zostali zapytani, jakie zmiany w organizacji i pełnieniu dyżurów podczas przerw należy wprowadzić, by zwiększyć poziom bezpieczeństwa w szkole. Oto ich propozycje (nie podano propozycji synonimicznych):

1. Poziom bezpieczeństwa zależy od świadomości samych uczniów. Nie więc dyżury należy „doskonalić”, ale wypracować zasady pracy z młodzieżą, aby uświadomić im sprawy związane z bezpieczeństwem.
2. Dyżur na tym samym piętrze, na którym prowadzi się zajęcia lekcyjne.
3. Harmonogram dyżurów – dyżury na 2, 3 przerwach wprowadzić.
4. Konsekwencje dla nauczycieli, którzy nie dyżurują.
5. Wywieszenie informacji o zakazie opuszczania terenu szkoły na drzwiach wyjściowych i bramach wjazdowych do szkoły.

6. Wzmóc sprawdzanie dyżurów, zwłaszcza na długich przerwach. Często brak zmiany po 10.40.
7. Należy wprowadzić większe kary za palenie papierosów na zewnątrz szkoły (szczególnie okolice internatu).
8. Dyżury podwójne – dwóch dyżurujących.
9. Przestrzegać harmonogramu dyżurów!

17. Jak swoje bezpieczeństwo w szkole oceniają uczniowie niepełnosprawni lub mający problemy zdrowotne?

W programie wychowawczym i w programie profilaktyki brak zapisów dotyczących uczniów niepełnosprawnych.

W jeden z uczniów jako przykład agresji wskazuje wykpienie przez nauczyciela jego genetycznej choroby.

WNIOSKI:

Obszary zagrożeń dla bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego uczniów:

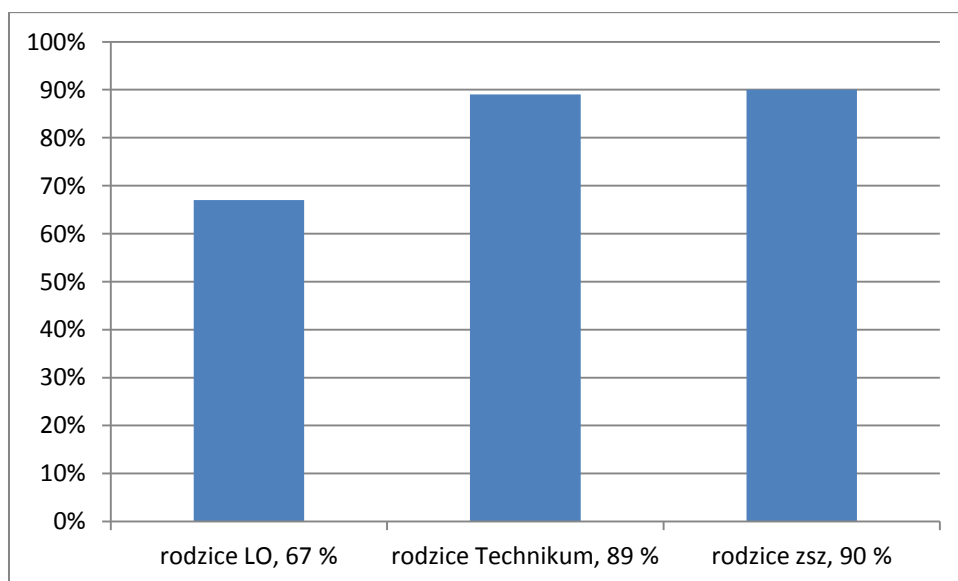
1. Zakłócenia w komunikacji interpersonalnej:
  - nauczyciel – uczeń,
  - nauczyciel – personel szkolny,
  - wychowawca – rodzice,
  - szkoła jako instytucja – rodzice,
  - nauczyciel – nauczyciel.
2. Konflikty między uczniami zasadniczej szkoły zawodowej i liceum (klasy pierwsze).
3. Nauczyciele – zdaniem uczniów.
4. Język.
5. Baza materialna szkoły (szatnia, toalety), jej niedostatki.

6. Stosowanie w praktyce zapisów WSO.
7. Deklarowany przez rodziców brak wpływu na kształtowanie norm i zasad obowiązujących w szkole.
8. Niewiedza rodziców na temat działań Samorządu Uczniowskiego i udziału w nich uczniów.
9. Ponad 70 % uczniów deklaruje, że nie ma wpływu na kształtowanie zasad i norm obowiązujących w szkole.
10. Wykluczenie części rodziców i uczniów z dialogu związanego z ewaluacją.
11. Brak zapisów i działań odnoszących się do uczniów niepełnosprawnych.

Dodatkowa uwaga:

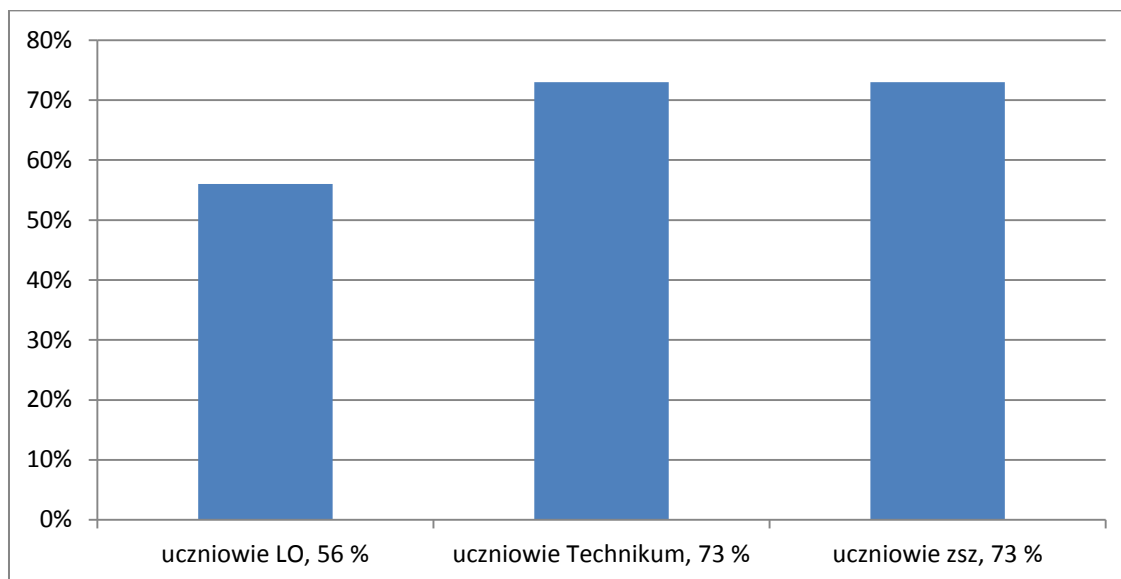
Rodzice i uczniowie odpowiadali na pytania dotyczące **przestrzegania zasad obowiązujących w szkole przez nauczycieli i uczniów.**

Na pytanie, **czy nauczyciele przestrzegają zasad** postępowania obowiązujących w szkole rodzice którzy odpowiedzieli tak lub raczej tak, to:

Na to samo pytanie tak lub raczej tak odpowiedzieli uczniowie:

Jak widać, rodzice oceniają wyżej nasze działania i ich zgodność z normami obowiązującymi w szkole niż uczniowie.

Dla porównania, tu głos nauczycieli, którzy na pytanie, czy przestrzegają zasad postępowania obowiązujących w szkole, odpowiedzieli:

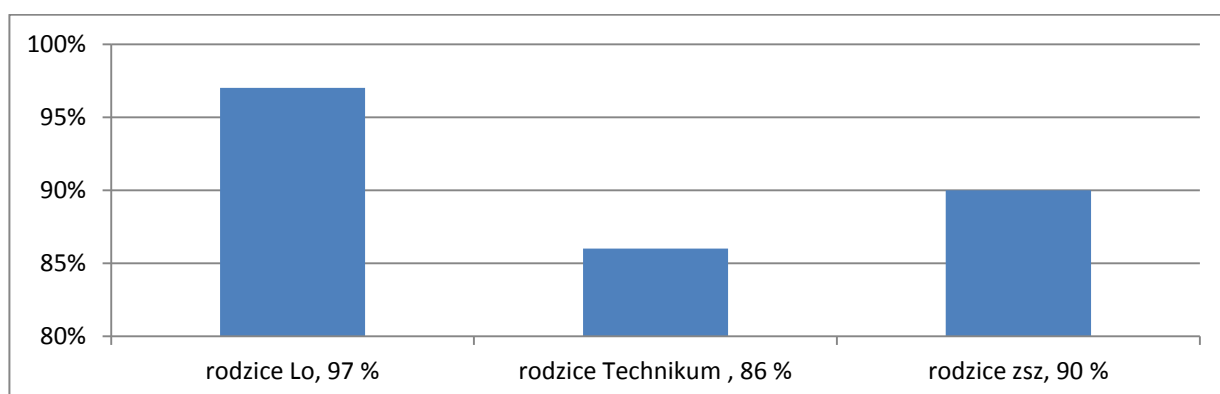
Tak 77 %

Raczej tak 23 %

Trudno powiedzieć, raczej nie, nie 0 %.

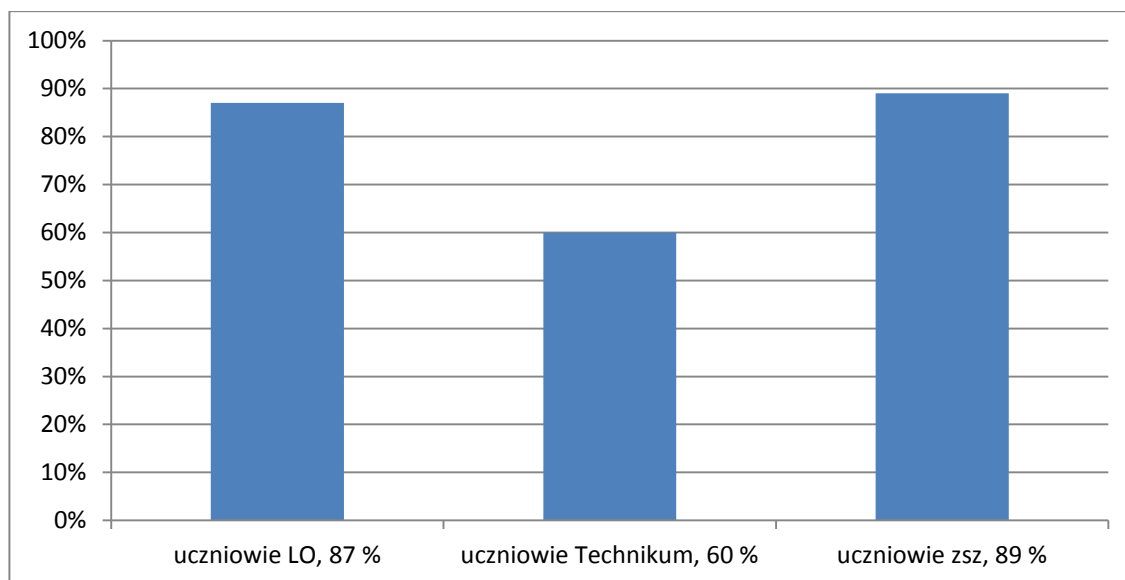
I jeszcze jedno dodatkowe pytanie dotyczące przestrzegania zasad przez uczniów.

Rodzice na pytanie, czy **uczniowie przestrzegają zasad** obowiązujących w szkole, którzy odpowiedzieli tak lub raczej tak:

Rodzice więc oceniają zachowanie swoich dzieci na co najmniej bardzo dobrą ocenę.

Uczniowie, którzy na pytanie, czy przestrzegają zasad postępowania w szkole, odpowiedzieli tak lub raczej tak:

Uczniowie technikum wystawili sobie tylko ocenę dostateczną. Licealiści oceniają siebie tylko nieco gorzej niż ich rodzice.

Wniosek:

Rodzice są zadowoleni z dzieci, nauczyciele i uczniowie wysoko oceniają swoje działania. Niewątpliwie jednak z przedstawionego tutaj raportu wynika, że zmiany w różnych zakresach i różnego stopnia powinny przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego uczniów i lepszego spełniania Wymagania 5. – **w szkole respektowane są normy społeczne.**